Embracing Intersectionality for Health Equity & Justice

KADI YA ALAMA (SCORECARD) YA JAMII YA MLINGANYO WA VIGEZO/UINGILIANO

Mwongozo kwa Wasimamizi wa Jamii

Desemba 2024

SHUKRANI

Toleo hili jipya la mwongozo limetokana na utafiti uliofanywa pamoja na Steadman Noble na Electra Babouri na lilitengenezwa kupitia ushauri, upimaji, uthibitishaji, na marekebisho. VSO, Wanachama wa Consortium, na Washirika Washirikishi katika programu ya Make Way walitoa rasilimali na msaada uliohitajika. Timu za Make Way na za Uwajibikaji wa Jamii za VSO zilitoa uwezo wa kiufundi na kiutawala, wakati washirika walichangia maarifa ya kiufundi, muda, rasilimali, na upatikanaji wa jamii wakati wa utekelezaji na masasisho.

Uundaji ulikuwa jitihada za pamoja. Timu kuu ya uwajibikaji wa kijamii ilijumuisha Gilbert Muyumbu (kiongozi wa kimataifa), pamoja na wajitolea wa uwajibikaji wa nchi Phoebe Mbithi na Charles Omoga (Kenya), Judith Nakamannya (Uganda), Nebiyu Maseresha (Ethiopia), Gift Mwanza (Zambia) na Samy Bisheja Berthille (Rwanda). Wasimamizi wa utekelezaji wa Make Way kwa nchi walikuwa Loretta Owino Okeny (Uganda), Tizita Hailu Workneh (Ethiopia), Musa Ogony Mohamed (Kenya), Mavis Banda (Zambia) na Bonny Mkombozi (Rwanda). Pia tunamshukuru Caroline Wambui, Jennifer Bushee, Felicity Sibindi, Robert Okeny, Marcello Siboni, na Tienke Vermeiden kwa mwongozo wao muhimu, vile vile mfasiri wetu, Harriet Bitutu kwa kuitoa nakala ya Kiswahili. Zaidi ya hayo, hatuwasahau vijana wote waliohudhuria katika utekelezaji wa shughuli za uwajibikaji wa kijamii ndani ya Make Way. Maoni yao yalifanya tufahamu vizuri yale yaliyoenda vizuri na yale yasiyokuwa ya kuridhisha, na kutusaidia kuboresha mwongozo huu mpya. Tunatarajia kazi hii iendeleze SRHR ya vijana na haki zinazohusiana nayo.

Papa Diouf
Kiongozi wa Eneo la Mazoezi la Kimataifa - Afya
VSO International

VIFUPISHO NA HERUFI FUPI

AAAQ	Upatikanaji, Ufikikaji, Kukubalika na Ubora
AIDS	Ugonjwa wa Upungufu wa Kinga (AIDS)
CBOs	Mashirika yanayotokana na jamii
CSC	Kadi ya Alama ya Jamii
CSE	Elimu Kamili ya Ngono
CSOs	Mashirika ya Kiraia
CSW	Wafanyakazi wa ngono wa kibiashara
CPs	Washirika washirikishi
DNH	Usifanye Madhara
FGDs	Majadiliano ya Vikundi
GBV	Vurugu za Kijinsia
HIV	Virusi vya Ukosefu wa Kinga vya Binadamu
HMIS	Mifumo ya Taarifa ya Usimamizi wa Afya
HTC	Upimaji na Ushauri wa HIV
IBPA	Uchambuzi wa Sera unaotegemea Uunganishi-mbali
ICA	Uchambuzi wa Muktadha wa Uunganishi-mbali
IDPs	Watu waliotawanywa ndani ya nchi
ICSC	Kadi ya Alama ya Jamii ya Kuingiliana
IT	Ufuatiliaji wa pembejeo
IEC	Taarifa, Elimu na Mawasiliano
JMCM	Wanachama wa Kamati ya Ufuatiliaji ya Pamoja
KII	Mahojiano na Watoa Taarifa Muhimu
LGBTQ+	Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender na Queer
LNOB	Yeyote Asiachwe Nyuma
MoH	Wizara ya Afya
M&E	Ufuatiliaji na Tathmini
MY	Vijana walioachwa pembeni
MWP	Programu ya Make Way
NGOs	Mashirika yasiyo ya kiserikali
PEA	Uchambuzi wa Uchumi wa Kisiasa
PWDs	Watu Wenye Ulemavu
SA	Uwajibikaji wa Kijamii
SADC	Jumuiya ya Maendeleo ya Kusini mwa Afrika
SDGs	Malengo ya Maendeleo Endelevu
SEGA	Uchambuzi wa Uachwa Pembeni wa Kijamii na wa Jinsia
SIG	Ujumuishaji wa Kijamii na Jinsia
SRH	Afya ya Ngono na Uzazi
SRHR	Afya ya Ngono na Uzazi na Haki Zake
STIs	Maambukizi yanayoenezwa kwa ngono
UN	Umoja wa Mataifa
VSO	Huduma ya Kujitolea Kimataifa
WHO	Shirika la Afya Ulimwenguni
YWCV	Vijana walio na hatari zilizojumuka
YLWHIV	Vijana wanaoishi na HIV

UFAFANUZI WA MANENO

Katika hati hii, maneno yaliyo hapa chini yanamaanisha:

Neno	Ufafanuzi
Waigizaji	Watu walio katika mchakato wa ICSC ambao wanawakilisha na kueleza nafasi za wadau mbalimbali wanaoshiriki katika mchakato.
Majadiliano ya kundi (Buzz Group)	Makundi madogo ya washiriki (2–6 watu) yanajadili swali au suala maalum ili kupata mawazo mengi kwa muda mfupi (dakika 5–15). Jina la mbinu linatokana na sauti ya majadiliano (buzz) wanazozalisha. Wakati muda umekwisha, waulize kila kundi kushirikisha hoja zao, vyema nukta moja kutoka kila kundi hasa kama kuna makundi mengi.
Raia	Watu wenye madai ya kisheria dhidi ya serikali za nchi wanazoishi. Wakimbizi wana madai yanayofanana kwa nchi wenyeji na kwa mashirika ya kimataifa.
Washirika washirikishi	Mashirika ya kiraia na wawakilishi wa vijana wanaoshiriki katika Consortium ya Make Way na wanaotoa utetezi wa SRHR unaozingatia mlinganyo wa vigezo.
Jamii	Kundi lenye kushiriki huduma za umma sawa na kukabili changamoto za upatikanaji zinazofanana. Kwa mfano, vijana wenye ulemavu.
Walinzi wa jamii	Watu binafsi wenye mamlaka kama walinzi wa mila, desturi, tamaduni, au imani za dini za jamii.
Kadi ya Alama ya Jamii	Chombo cha ushiriki kwa wananchi kutathmini Upatikanaji, Ufikikaji, Kukubalika, na Ubora (AAAQ) wa huduma za umma zinazokuza SRHR.
Mwenye jukumu	Mtu au taasisi inayohitajika kisheria kuhakikisha haki (pia huitwa 'mtoa huduma'). Wanatumika katika ngazi tatu: wafanyakazi wa mstari wa mbele katika vituo vya afya, watunga sera wa ngazi ya ndani (kwa mfano, madiwani), na watendaji/maafisa wa ofisi (kwa mfano, maafisa wa idara).
Mwezeshaji	Watu wanaowajibika kutekeleza shughuli nyingi za ICSC; pia hurejelewa kama Wasimamizi wa Jamii au Wajitolea.
Vurugu za Kijinsia (GBV)	Vurugu kati ya wapenzi au watu wasio wapenzi zinazotokana na misimamo ya kijinsia.
Haki za binadamu	Haki za msingi na uhuru ambao kila mtu anastahiki kwa kuwa binadamu, zinazotokana na utu na kanuni kama haki, usawa, na heshima ya maisha.
Kiashiria	Katika upimaji wa ICSC, 'hali bora' ni mtazamo wa jamii wa hali inayotakiwa ikilinganishwa na uhalisia. Mfano: ikiwa kituo hakina sehemu rafiki kwa vijana, hali bora ni kituo kilichojiandaa, kinachopatikana kwa urahisi—hii inakuwa kiashiria cha upimaji. Ina tofauti na viashiria vya programu katika mifumo ya matokeo.
Mkutano wa maingiliano	Mkutano wa uso kwa uso kati ya wale wanaobeba majukumu/matoa huduma na watumiaji wa huduma (vijana) kujadili changamoto za pamoja za upatikanaji wa huduma..
Mwingiliano wa vigezo (Uunganishi-mbali)	Wazo kwamba watu wana utambulisho mbalimbali (umri, jinsia, rangi, daraja la kijamii, elimu, ulemavu, mahali) zinazoshirikiana kuunda faida na vikwazo. Utambulisho unaochanganyika huongeza vizingiti. Mfano: mtu mchanga, asiye na elimu, waishio vijijini na mwenye ulemavu anaweza kukutana na vizingiti vingi vinavyoathiri fursa zake.

Kadi ya Alama ya Jamii ya Uingiliano (ICSC)	Mchakato wa ufuatiliaji wa uwajibikaji kwa wale wanaobeba majukumu kwa kuzingatia masuala ya kuachwa pembeni na kutengwa kwa msingi wa utambulisho.
Mhamiaji	Kama ilivyoainishwa na IOM, mtu yeyote anayesogea au amesogea kuvuka mpaka wa kimataifa au kuondoka makazi yake ya kawaida, bila kujali kama mwendo ulikuwa wa hiari au la, sababu yake, au hadhi yake ya kisheria.
Mshiriki	Mwanajamii, mara nyingi kijana mwenye hatari zilizojumuka, aliyehamasishwa au kuandaliwa kupokea mafunzo ya wao kuwa mwalimu-wa-walimu (train-the-trainer) wa ICSC.
Mwenye nguvu	Kila mdau anayeaathiri utoaji wa huduma za SRH, kimetanzwa kisheria au kwa desturi, mila, au dini (kwa mfano, wazee wa jamii au waganga wa jadi).
Mkimbizi	Watu wanaokimbia vita, vurugu, mizozo, au mateso na kuvuka mpaka wa kimataifa kutafuta usalama nchini mwingine.
Haki	Haki na dhamana za kisheria na za maadili zinazomilikiwa kila mtu, ambazo hazitolewi isipokuwa kupitia mchakato wa kisheria.
SEGA	Uchambuzi wa Uachwa Pembeni wa Kijamii na Jinsia (SEGA).
Mtoa huduma	Watu walioteuliwa rasmi kutoa huduma (kwa mfano, muuguzi, afisa wa polisi n.k.). Angalia ufafanuzi wa wale wanaobeba majukumu hapo juu.
Uwajibikaji wa kijamii	Mbinu ya ushiriki na ufuatiliaji wa umma ambapo wanajamii wanathamini utendaji wa wale wanaobeba majukumu na kuwawajibisha.
Wadau	Mbinu ya ushiriki na ufuatiliaji wa umma ambapo wanajamii wanathamini utendaji wa wale wanaobeba majukumu na kuwawajibisha.
Vijana waliohatarini	Vijana walioachwa pembeni, wakandamizwa, au kutengwa kwa sababu ya utambulisho unaochanganyika. Mfano: kuwa na ulemavu pamoja na umasikini, vijana wanaoishi na HIV (YLWHIV), wahamiaji, wateja wa ngono wa umri mdogo, au walio na utambulisho wa kijinsia uliopotoka.
Vijana	Mpito kutoka utotoni hadi utu uzima. UN inafafanua vijana kama wenye umri wa miaka 15–24, ingawa nchi zinaweza kuweka umri tofauti kulingana na muktadha.

MUKTADHA

UTANGULIZI NA MUKTADHA

Mwongozo huu unawasaidia wasimamizi kupitia Intersectional Community Scorecard (ICSC). Unatoa mwongozo wa kujenga uwezo wa kushughulikia vizingiti vya SRHR vinavyokabili vijana wenye hatari zilizojumuka. Mwongozo umegawanywa sehemu tatu: (1) muktadha wa ICSC, malengo, mbinu ya mlinganyo wa vigezo na jukumu la ICSC, (2) hatua za kuzalisha matokeo ya ICSC (mipango ya utekelezaji) na (3) viambatisho vyenye ufafanuzi na rejea.

ICSC ilitekelezwa na mwongozo kuendeshwa upya kwa toleo hili kama sehemu ya mpango wa miaka mitano (2020–2025) unaoitwa "**Make Way**", uliolenga kujenga uwezo wa mashirika ya kiraia kuchukua utetezi wa SRHR kwa mtazamo wa intersectional. Mojawapo ya ushirikiano saba wa kimkakati wa SRHR uliofadhiliwa na serikali ya Uholanzi, chini ya Mfumo wao wa Sera wa Kuimarisha Jamii ya Kiraia (SCS), Make Way iliongozwa na consortium ya washirika ifuatayo: **Akina Mama wa Afrika** (Uganda), **The Circle of Concerned African Women Theologians – Kenya** (Kenya), **Forum for African Women Educationalists** (Kenya), **Liliane Fonds** (Netherlands), **VSO Netherlands** (Netherlands) na **Wemos** (Netherlands). VSO ndiye mshirika aliyetoa na kuendeleza utekelezaji wa ICSC na kuandaa mwongozo wa ICSC 2.0.

Make Way ilitekelezwa Ethiopia, Kenya, Rwanda, Uganda, Zambia, kwa ngazi ya kikanda ya Mashariki mwa Afrika na kimataifa. Ili kuhakikisha ushiriki mpana na jumuishi, Make Way ilisajili washirika takriban 45 wanaofanya kazi ngazi za msingi katika nchi hizo. Kwa pamoja, washirika walidai haki za afya na kutetea haki za vijana waliotengwa katika jamii zao. Kwa mfano, watu wenye ulemavu, wafanyakazi wa ngono, watu wa LGBTQ+, na vijana wa vijijini walio maskini. Pia walitengeneza na kutekeleza zana za intersectional na kushirikiana kuboresha uwezo pamoja na mashirika mengine ya kiraia na washirika ili kutetea mabadiliko ya sera na ya kijamii.

MCHAKATO WA KUANDAA MWONGOZO

Mwongozo huu (ICSC 2.0) unasasisha ICSC 1.0 ya awali. Mwongozo wa kwanza uliibua Community Scorecard ya VSO ili kuingiza mbinu ya intersectional, na ulithibitishwa na vijana wenye hatari zilizojumuka na wadau wa Make Way. VSO uliutumia jaribio awali Rwanda na Kenya. ICSC 1.0 ilifuatiliwa kisha katika Zambia, Uganda, Kenya, Ethiopia, na Rwanda. ICSC 2.0 inachukua mafunzo kutoka vyanzo vinne: maoni mengi ya vitendo kutoka kwa utekelezaji wa awali wa miaka miwili, ripoti ya tathmini iliyoonyesha nguvu na mapungufu na kutoa mapendekezo, mradi maalum wa utafiti wa kutathmini ni kwa kiwango gani ICSC ilikuwa ya intersectional, na jaribio la shambani la rasimu ya toleo jipya nchini Kenya. Wadau wa Make Way walirekebisha na kuthibitisha rasimu mpya kabla ya kumaliza. Mwongozo uliosasishwa unatoa mwongozo maalum, wa vitendo kwa kutumia mchakato wa ICSC kulingana na ushahidi uliokusanywa na uthibitishaji wa wadau.

MODULI 1

UTANGULIZI

Malengo ya Kujifunza/Mafunzo/Matokeo: washiriki wataelewa dhana kuu (mwingiliano wa vigezo, uwajibikaji wa kijamii), na mambo ya kitendo, hatua, na zana za kutumia ICSC.
Kumbuka, sehemu hii inaweza kujumuisha maelezo kutoka kwa mpango/projekti inayochukua ICSC. Mwongozo huu unaweza kutumika kwa mipango mbalimbali, kwa marekebisho machache.

KIKAO 1: UTANGULIZI

Malengo ya Kikao	Mwisho wa kikao, washiriki wataelewa uwajibikaji wa kijamii na jinsi unavyohusiana na kutumika katika utetezi, hasa kwa SRHR.
Mchakato	• Tumia majadiliano ya "buzz-group" ili kutathmini uelewa wa awali wa washiriki kuhusu uwajibikaji wa kijamii.
Vingizo / Rasilimali	Projector, flip charts, kalamu za kuchora
Muda	Dakika 15
Vidokezo kwa Mwezeshaji	Tumia kikao cha utangulizi kupima uelewa wa jumla wa washiriki kuhusu uwajibikaji wa kijamii.

Yaliyomo Katika Kikao

Je, uwajibikaji wa kijamii ni nini?
Uwajibikaji wa kijamii unahusu mbinu rasmi au zisizo rasmi ambazo raia, jamii na wahusika wakuu (wale wenye haki), mara nyingi kwa kushirikiana na au kama sehemu ya mashirika ya kiraia, wanatumia kuwawajibisha maafisa wa serikali au watoa huduma (wale wanaobeba majukumu ya haki) kwa ahadi na wajibu wao. Uwajibikaji wa kijamii unachukuliwa kuwa mbinu muhimu ya kujenga mchakato wa utawala wa kidemokrasia unaoanzia ngazi za chini, kwa sababu unafanyika hasa pale ambapo serikali na raia wanapoingiliana, iwe kuna au hapana nafasi rasmi za taasisi kwa ajili yake. Ushiriki wa moja kwa moja wa raia unatofautisha uwajibikaji wa kijamii na mbinu nyingine za uwajibikaji.

Kutekeleza kazi za uwajibikaji wa kijamii kunahusisha kuwawezesha watu kufanya uchambuzi wa muktadha kusaidia upangaji na utekelezaji wa uwajibikaji, na kuwaunga mkono kuchagua, kubuni na kutekeleza zana zinazofaa kihistoria na kijamii (ICSC!) kwa ajili ya kutathmini na kufuatilia sera na huduma za umma. Kama sehemu ya hilo, inaweza kujumuisha kuunda fursa kwa watu kuwashirikisha wale wanaobeba majukumu kufanya tathmini (wenyewe) ya ubora wa utoaji wa huduma kulingana na matarajio ya jamii (kitu ambacho ICSC inawawezesha watumiaji kufanya), kuwezesha utambuzi wa mapengo ya maarifa na uelewa wa jinsi mifumo mbalimbali ya utoaji huduma inavyofanya kazi, na kukusanya ushahidi wa kuunga mkono upangaji. Aidha, kazi ya uwajibikaji wa kijamii inawawezesha watu kutambua washirika muhimu na wadhamini katika serikali, sekta binafsi na mashirika ya kiraia ambao wanaweza kuwasaidia kudai haki zao, pamoja na kuweka nafasi za mazungumzo, ushiriki na mazungumzo ili waweze kudai haki zao.

Je, Community Score Card (CSC) ni nini katika muktadha wa huduma za SRH na utetezi wa SRHR?
CSC ni zana ya uwajibikaji wa kijamii inayochochea mwingiliano kati ya watumiaji wa huduma na watoa huduma ili kuzalisha maboresho ambayo yanawawezesha watu kutimiza SRHR zao. Inawawezesha makundi, kama vijana waliohatarini (YWCV) na wahudumu wa afya, kutathmini Availability, Accessibility,

Acceptability and Quality (AAAQ) ya huduma za SRH na kutekeleza hatua za kurekebisha. CSC zinaweza kubadilika kwa mada na sekta mbalimbali: zinasaidia kupata mrejeo, kuimarisha utetezi, na kufungua nafasi za kiraia na kisiasa.[1]

KIKAO 2: MANENO MUHIMU KATIKA MWONGOZO

Malengo ya Kikao	Mwisho wa kikao, washiriki wataelewa mlinganyo wa vigezo/Uunganishi-mbali, jukumu lake katika utetezi wa SRHR, na jinsi ilivyorekebishwa ndani ya ICSC.
Mchakato	**Wasimamizi wanaweza kutumia majadiliano ya "buzz-group" kuanzisha dhana ya Uunganishi-mbali na kazi ya Community Scorecard katika utetezi wa SRHR.** • Chora ua kwenye flipchart. Chagua aina 6–7 za utambulisho zitakazohusiana na washiriki (mfano: jinsia, rangi/uraia, daraja/la tabaka, umri, uwezo/ulemavu, eneo). Andika moja kwa kila petali. • Tumia ua kuonyesha tabaka: katikati unawezaweka uraia (mfano, Kenyan), ndani kwa utambulisho binafsi (mfano, mwanamke, Muislamu), nje kwa utambulisho unaohusishwa na nguvu (mfano, mwanamume, Mkatoliki). Jadili sifa zinazohusishwa na makundi yenye nguvu zaidi. **Waombe washiriki wachore maua yao na wajibu kujibu kwa kifupi:** • Sifa ngapi zinatofautiana na utambulisho unaotawala, ni zipi hazibadiliki? • Hii ina maana gani kuhusu nguvu? • Je, hii inaweza kuathiri namna za kupanga na kuandaa kazi? **Tafakari ya kundi:** • Zoezi hili limetufichulia nini kuhusu sisi? • Ni wapi kuna tofauti/utangamano na nguvu zinazotawala, na hizi zinaweza kuathirije kazi zetu? • Hii inaeleza nini kuhusu utambulisho na nguvu? **Utambulisho wa Kadi ya Alama ya Jamii ya Kuingiliana (ICSC):** Tumia majadiliano ya "buzz-group" kuelezea Kadi ya Alama, kisha wasilisha slaidi fupi kuhusu mbinu ya mlinganyo wa vigezo ya Kadi ya Alama ya Kuingiliana.
Inputs/Resources	Projector, flipcharts, kalamu za kuchora, slaidi kuhusu dhana za mlinganyo wa vigezo/ Uunganishi-mbali, **"Uunganishi-mbali 101"**, na Kadi ya Alama ya Jamii.
Muda	Dakika 60

[1] Camargo, C.B. and E. Jacobs, "Social Accountability and its Conceptual Challenges: An analytical framework", Basel Institute on Governance, *Working Paper Series*; 16: 2019. https://baselgovernance.org/sites/default/files/2019-04/biog_working_paper_16.pdf

Tips for the Facilitator	Kikao hiki kinachora ramani ya utambulisho zinazoumba maisha. Zana ya Power Flower inachunguza utambulisho unaoingiliana, ukandamizaji na upendeleo wake, na inatambulisha Kadi ya Alama ya Jamii ya Kuingiliana.
Reference material	Zana ya Power Flower (tazama Kiambatisho 5A/5B), ufafanuzi wa SRHR wa Guttmacher

Yaliyomo katika kikao

Maneno muhimu katika Mwongozo wa ICSC

Angalia sehemu ya Ufafanuzi wa Maneno hapo juu.

Je, mwingilianoo wa vigezo (uunganishi-mbali) ni nini?
Mlinganyo wa vigezo unatambua utambulisho na nafasi za kijamii, kwa mfano umri, kabila, ulemavu, jinsia, dini, mwelekeo wa kingono, hali ya kijamii-uchumi, n.k. — ambazo zinachanganyika kuunda uzoefu, masharti, na mitazamo.

Upeo wa Intersectional CSC (ICSC)
Mipango ya kuboresha utoaji wa huduma za SRH kwa vijana inaweza kutumia Intersectional Community Score Card ili kuimarisha ushiriki wa YWCV na wale wanaobeba majukumu na kuboresha matokeo ya AAAQ ya SRH. Matokeo ya programu: (1) YWCV wako katikati ya muundo wa ICSC, (2) shughuli kuu zina ushiriki wa YWCV unaoendelea, (3) huduma za SRH zimeboreshwa na zinakutana na mahitaji ya YWCV, hasa katika maboresho ya AAAQ. Angalia Viambatisho 1A, 1B na 2 kwa viwango vya mlinganyo wa vigezo na usimamizi wa data.

KIKAO 3: MUUNDO WA KUTEKELEZA ICSC

Malengo ya Kikao	Mwisho wa kikao, mwezeshaji anapaswa kuwapa washiriki uelewa wa vitendo wa kutekeleza ICSC. Mwezeshaji ataonyesha muundo wa kutekeleza ICSC kupitia uwasilishaji wa PowerPoint (PPT).
Mchakato	Mwezeshaji ataonyesha muundo wa kutekeleza ICSC kupitia uwasilishaji wa PowerPoint (PPT).
Vingizo / Rasilimali	Projector, flip charts, kalamu za kuchora, slaidi za PPT kuhusu malengo ya Make Way.
Muda	Dakika 30
Vidokezo kwa Mwezeshaji	✓ Kikao cha utangulizi kupima uelewa wa jumla wa washiriki kuhusu ICSC. Majadiliano yanapaswa kuzingatia masuala ya kiutawala na lojesitiki. Mwezeshaji lazima alete mgawanyo wazi wa makubaliano ya ushirikiano, majukumu na wajibu, pamoja na makisio ya gharama (angalia Kiambatisho 3 kwa makisio ya gharama).
Vifaa vya Marejeleo	Mwongozo wa ICSC

Muundo wa mchakato wa Intersectional CSC[2]

ICSC inahitaji utekelezaji uliopangwa. Hapa chini ni wadau, majukumu yao, wajibu wa uratibu na ratiba.

a) CSO au shirika lingine la athari za kijamii
Hii ni taasisi inayosukuma mbele ICSC, ikitoa msaada wa kiufundi na kiutawala na kuratibu utekelezaji. Majukumu ni pamoja na:

- Kutoa mwongozo wa kiufundi, ujenzi wa uwezo na ushauri.
- Kutoa msaada wa kiutawala na lojesitiki ili kuingiza ICSC.
- Kusimamia maendeleo ya utekelezaji.
- Kutambua masuala ya utetezi kutokana na matokeo ya ICSC na kushauri juu ya utetezi kitaifa hadi kimataifa.

b) Jamii / shirika la vijana
Hili ni kundi linaloshirikisha vijana waliohatarini (YWCV) au shirika linaloendeshwa na vijana — linaandaa ICSC, linaunga mkono Wasimamizi wa Jamii, na linashirikiana na wengine kutekeleza shughuli.

c) Wasimamizi wa Jamii
Wasimamizi wa Jamii wanaendesha ICSC: wanahamasisha wadau (YWCV na watoa huduma za SRH), kutekeleza hatua za mwongozo, na kuhifadhi kanuni za Do No Harm. Sifa zinazotakiwa:

- Uchaguzi kuanzia kutoka ndani ya makundi ya vijana waliohatarini/YWCV.
- Kujitolea kwa mafunzo na hatua tano za mchakato.
- Kufikia wadau na kuunga mkono YWCV.
- Kuwezesha mazungumzo mazuri kati ya vijana na watoa huduma.
- Kutuma ripoti fupi za maendeleo (Kiambatisho 10), kuchukua maelezo, na kuripoti kwa washiriki.

d) Waigizaji
Wanawakilisha makundi lengwa kuwasilisha masuala katika jukwaa la ICSC (mikutano ya maingiliano, kamati ya pamoja ya ufuatiliaji), kutenda kama wazungumzaji, kufuatilia na kutoa ushuhuda.)

MODULI 2: KUANDAA MCHAKATO WA ICSC

Matokeo ya kujifunza: Mwishoni mwa moduli, wasimamizi wataweza kuwasaidia washiriki kuandaa ICSC yenye ufanisi: kupata ahadi ya kushiriki kutoka jamii na wale wanaobeba majukumu, kutambua vizingiti kuu na makundi yaliyoathiriwa zaidi, kuchora ramani ya wadau na mipango ya uhamasishaji, tathmini hatari na mikakati ya kupunguza hatari.

[2] https://www.guttmacher.org/guttmacher-lancet-commission/accelerate-progress-executive-summary

KIKAO 1: KUPATA UUNGWAJI MKONO WA JAMII LENGWA NA WALE WANAOBEBA MAJUKUMU

Malengo ya Kikao	Mwisho wa kikao, mwezeshaji anapaswa kuweza kufanya yale yaliyoelezwa hapo juu.
Mchakato	• Tambua walinzi wa jamii na ofisi/maafisa husika za serikali wanaoshughulika na SRH na kazi za vijana. • Chagua makundi ya jamii lengwa na maeneo ya utekelezaji (kwa kuzingatia mahali pa mkusanyiko wa vijana). • Ratibu mikutano na wadau na fanya simu za adabu au ziara za utambulisho ili kuanzisha ICSC kwa walinzi wa jamii na maafisa wa SRH wa eneo. • Shirikisha rasimu ya ratiba ya ICSC na wadau, ikionyesha lini maoni yao yanahitajika. • Jadili tarehe na kukamilisha ratiba ya ICSC.
Vingizo na Rasilimali	Flipcharts, post-it notes, PPT
Muda	Masaa 24 ya kazi
Vidokezo kwa Wasimamizi	• Kuwa mnyumbulika na pokewa mapendekezo kutoka kwa makundi ya jamii na wale wanaobeba majukumu ili kuboresha mchakato wa ICSC.
Vifaa vya Marejeleo	·**Video kuhusu ICSC**, **infographic ya mchakato wa ICSC**, mwongozo wa ICSC, sera ya ulinzi (safeguarding policy), ripoti za serikali za eneo

Yaliyomo katika kikao

a) Ushiriki wa YWCV

Mwongozo huu unawawezesha vijana waliohatarini (YWCV) kutumia ICSC kukuza SRHR. Unalenga matokeo matatu: (1) malengo ya ICSC yanashughulikia wazi mahitaji na vipaumbele vya SRH vya YWCV, ikijumuisha maboresho ya Upatikanaji, Ufikikaji, Kukubalika na Ubora (AAAQ); (2) YWCV wakawe lengo kuu la mchakato wa ICSC; (3) YWCV washiriki kikamilifu katika shughuli za ICSC. Kuweka ushiriki kwa vitendo kunamaanisha kugawanya makundi kwa umri (mfano: 14–18, 18–24, 24+), na kuzingatia vigezo vya utambulisho, mfano mwelekeo wa kingono, utambulisho wa kijinsia, hali ya ndoa, kabila, dini, ulemavu, hali ya ukimbizi — yote yafanywe kwa usalama. Ramani ya mitaji ya kijamii (mapato, elimu) na muktadha (kwa mfano, makazi ya IDP) inasaidia kupanga ushiriki jumuishi.

b) Ushiriki wa wale wanaobeba majukumu na wadau wengine

Ili YWCV wafurahie SRHR zao, sera za SRH, mifumo ya utoaji huduma na mitazamo ya jamii lazima zibadilike. Wale wanaobeba majukumu, kwa mfano watunga sera, wafanyakazi wa mstari wa mbele na viongozi wa jamii, ikiwemo viongozi wa dini, ndio walinzi wa mifumo na mitazamo hiyo. Ni muhimu pia kuwawaingiza kwa ujasiri katika ICSC ili waweze kuathiri mifumo, taratibu, sera na desturi zinazoathiri haki za SRH za YWCV.

KIKAO 2: UCHAMBUZI WA TATIZO

Malengo ya Kikao	Mwisho wa kikao, wasimamizi wanapaswa kuwawezesha washiriki kuchambua na kuweka kipaumbele kwa: vizingiti vikuu vinavyowazuia vijana kupata huduma za SRH, mikakati ya kuhamasisha wadau muhimu, hatua za vitendo na vizingiti vinavyoweza kujitokeza, makundi lengwa na yaliyoachwa pembeni zaidi, na hatari zinazohusiana na ICSC.
Mchakato	• Tumia mbinu ya mti wa matatizo kwa ushiriki ili kuonyesha sababu za mizizi, dalili kuu, na athari kwa vijana waliohatarini. • Fanya matatizo yaliyochaguliwa yawe lengo kuu la mchakato wa ICSC..
Vingizo na Rasilimali	Hakikisha eneo la mkutano kwa washiriki, msaada wa usafiri kwa vijana, vitafunwa kwa washiriki, karatasi za flipchart na kalamu za kuchora.
Muda	Dakika 120
Vidokezo kwa Wasimamizi	• Gawanya washiriki katika makundi (kwa jinsia, umri, au utofauti mwingine unaofaa) ili kutambua changamoto za kupata huduma za SRH katika vituo vya afya vya karibu. • Hakikisha usalama na usiri wa washiriki ili kuwezesha uwazi kamili.
Vifaa vya Marejeleo	Mfano wa Kiolezo cha Mti wa Matatizo, mfano wa mti wa matatizo

Yaliyomo katika kikao

Fanya uchambuzi wa tatizo ili kutambua maeneo ya kipaumbele ya ICSC. Wawezeshe YWCV kutambua sababu za mizizi na athari kwa jamii, na rekodi vizingiti vinavyozuia kuwawajibisha wenye nguvu pamoja na suluhisho za kienyeji. Ramani haki za afya na haki za ushiriki kwa makundi na muktadha uliyo hatarini zaidi. Pitia mfumo wa kitaifa wa sheria na sera za SRH na skana mfumo wa sera (kwa mfano, katiba, sheria, sera na mikakati—mfano, sera za jinsia na vijana) ili kutambua haki. Rudia kwa ngazi za kikanda na kimataifa (mfano, Karta ya Afrika, United Nations Convention on the Rights of Persons with Disabilities, United Nations Convention on the Rights of the Child) na thibitisha uidhinishaji, kwani uidhinishaji unaanzisha wajibu (mfano, Katiba ya Kenya ya 2010).

Huduma za SRH zinajumuisha huduma za kliniki za uzazi wa mpango, huduma kwa mama/mtoto mpya, kinga na matibabu ya HIV/STI, huduma salama za utoaji mimba, utunzaji wa ugumba na utunzaji wa saratani ya shingo ya kizazi pamoja na elimu/msaada wa kukabiliana; pia elimu kamili ya ngono, kuzuia na ushauri wa GBV, pamoja na ushauri wa ustawi wa ngono. Wakati wa kukagua nyaraka na vyombo vya kielektroniki, angalia kama zinataja vifungu hivi waziwazi (mfano, Konvensheni ya Kuondoa Aina Zote za Ubaguzi Dhidi ya Wanawake kuhusu GBV).
Tazama Mti wa Tatizo (Kiambatisho 4) kwa maelezo na mwongozo.

KIKAO 3: UCHAMBUZI WA UACHWA PEMBENI WA KIJAMII NA JINSIA (SEGA)

Malengo ya Kikao	Mwisho wa kikao, wasimamizi wanapaswa kuwawezesha washiriki kuchambua ni makundi yapi yanayoathiriwa zaidi na upungufu wa upatikanaji wa huduma za SRH.
Mchakato	• Gawanya vijana katika makundi. • Katika makundi, waulize watambue wale wanaokotengwa mara kwa mara kutoka katika nafasi za uamuzi na wale wanaoathiriwa zaidi na upungufu wa upatikanaji wa SRH katika jamii yao, na waeleze kwa nini.
Vingizo na Rasilimali	Hakikisha eneo la mkutano kwa washiriki, usaidizi wa usafiri kwa vijana, vitafunwa kwa washiriki, flipcharts na kalamu za kuchora (markers).
Muda	Dakika 60
Vidokezo kwa Wasimamizi	Pitia ripoti ya SEGA kuthibitisha na, ikiwa inahitajika, kupanua orodha. Hamasisha vikundi vya vijana vilivyoitambuliwa kama mara kwa mara wakatengwa ili washiriki katika hatua zinazofuata za Mchakato wa ICSC.
Vifaa vya Marejeleo	Ripoti ya uchambuzi wa tatizo (Kikao 2)

Yaliyomo katika kikao

Kutekeleza SEGA kunatoa uchambuzi unaoangalia jinsi nguvu za kisiasa, kiuchumi, kijamii na kitamaduni zinavyogawanywa; hutambua vigezo muhimu na wahusika wenye ushawishi ndani ya mazingira ya sera, na kusaidia kuamua jinsi ya kuwahusisha wale wanaobeba majukumu (duty-bearers) ili kuanzisha mabadiliko yanayoboresha upatikanaji na utoaji wa huduma. Kupitia SEGA, washiriki hutafakari na kuchora ramani za mifumo ya uachwa pembeni wa kijamii na ubaguzi wa kijinsia, na kupata uwazi kuhusu jinsi haya yanavyochangia kutengwa na hatari ndani ya jamii.

SEGA husaidia wasimamizi kutambua jinsi masuala ya mlinganyo wa vigezo yaliyotambulishwa kwenye uchambuzi wa tatizo yanavyoathiri makundi na utambulisho mbalimbali kijamii, na kuhakikisha kuwa utambulisho na ubaguzi vinazingatiwa, ili majibu yaliotolewa yakidhi mahitaji tofauti ya jamii.

KIKAO 4: UCHAMBUZI WA WADAU

Malengo ya Kikao	Mwisho wa kikao, wasimamizi wanapaswa kuwawezesha washiriki kuchambua wadau wa huduma za SRH, ikiwa ni pamoja na ushawishi na maslahi ya kila mdau.
Mchakato	• Katika Majadiliano ya Vikundi (FGDs), waombe washiriki orodheshe wadau wote wanaohusika na SRH ya jamii. • Chora ramani ya nani anayo maslahi na ushawishi kwa lengo kuu la ICSC. • Kadiria nguvu/ushawishi wa kila mdau (juu/wastani/chini) na kiwango chao cha maslahi (juu/wastani/chini).

	• Weka/weka wadau kwenye matriki ya maslahi–ushawishi (interest–influence matrix). **Kumbuka:** Elezea wahusika kwa usahihi—gawanya taasisi kubwa (mfano: serikali) katika mashirika maalum au watu wanaohusika ili ufafanuzi uwe wa kina.
Vingizo na Rasilimali	Flipcharts, kalamu za kuchora
Muda	Dakika 120
Vidokezo kwa Wasimamizi	Hamasisha vijana walioitambuliwa chini ya SEGA washiriki katika Mchakato huu. Fanya ramani ya wadau si tu pamoja na vijana, bali pia na wale wanaobeba majukumu.
Vifaa vya Marejeleo	✓ Ripoti ya uchambuzi wa muktadha. ✓ Ripoti ya SEGA (Kikao cha 3)

Yaliyomo katika kikao

Uchambuzi wa wadau unatumika kutambua nani anapaswa kujiunga na mchakato wa ICSC. Ramani wahusika/wadau wakuu na punguza orodha kulingana na lengo la tatizo/suluhisho. Ikiwa lengo ni kujenga vituo rafiki kwa vijana, zingatia wachambuzi waliohusiana. Tumia Power Flower (mwenyewe, katika makundi ya vijana, au pamoja na wadau ikiwemo wale wanaobeba majukumu) kuonyesha jinsi utambulisho unaoingiliana unavyounda nguvu (Kiambatisho 5A na 5B).[3]

KIKAO 5: UCHAMBUZI WA HATARI

Malengo ya Kikao	Mwisho wa kikao, wasimamizi wanapaswa kuwawezesha washiriki kutambua masuala ya ICSC yanayoweza kusababisha madhara au hatari na kupunguza athari zao.
Mchakato	• Rekodi hatua zote za Mchakato wa ICSC. • Gawanya washiriki katika makundi; kila kundi litambue hatari zinazoweza kutokea kwa shughuli chini ya kila hatua na lipendekeze mbadala za kuepuka hatari hizo. • Tumia matriki ya hatari na mapunguzaji kuingiza hatari na hatua zilizopendekezwa. • Thibitisha matriki katika kikao kuu (plenary) na rekodi marekebisho yaliyoripotiwa.
Vingizo na Rasilimali	Matriki ya tathmini ya hatari na mikakati ya kupunguza
Muda	Dakika 90
Vidokezo kwa Wasimamizi	Wasimamizi wanapaswa kuwa na uelewa wa hatari za ICSC na hatua zinazofaa za kupunguza hatari. Rejelea Ripoti ya ICA na nyenzo nyingine za muktadha ili kuarifu tahadhari hizi.
Vifaa vya Marejeleo	• Sera ya ulinzi • Mwongozo wa ICSC (matriki ya tathmini ya hatari na mikakati ya kupunguza)

[3] Kwa Kikao hiki, mwezeshaji anaweza kuchagua kutumia Zana ya Power Flower katika Viambatisho 5A na 5B.

Yaliyomo katika kikao

ICSC ni ya kisiasa sana kwa sababu inachangia kuhoji uhusiano wa nguvu na inaweza kugusa masuala nyeti kulingana na muktadha, ikivutia mwitikio mbaya kutoka kwa watu wenye nguvu ambao wanahisi kuhatarishwa na wadau wengine. Ili kuzuia mwitikio kama huo, chunguza hatari zinazoweza kutokea na zipunguze kwa kupendekeza mbadala salama kwa shughuli zenye hatari. Wasimamizi wanapaswa kushauriana na miongozo ya usalama na ulinzi ya shirika husika.

KIKAO 6: UHAMASISHAJI

Malengo ya Kikao	Mwisho wa kikao, wasimamizi wanapaswa kuwawezesha washiriki kuhamasisha na kupata ushiriki wa wadau muhimu katika Mchakato wa ICSC.
Mchakato	• Andaa rasimu ya ratiba ya matukio na shughuli za ICSC pamoja na ushiriki wa wadau. • Waite wadau husika, ukitaja kwa uhakika tarehe wanahitajika kuhudhuria. • Tembelea wadau muhimu kuthibitisha tarehe na mipangilio. • Sasisha na kamilisha ratiba kulingana na makubaliano, ishirikishwe kwa wadau, na tuma vikumbusho inapobidi.
Viingizo na rasilimali	Lojesitiki muhimu kwa uhamasishaji
Muda	Masaa 24 ya kazi
Vidokezo kwa wasimamizi	• Awamu hii, tofauti na upokeleaji wa jamii na wale wanaobeba majukumu, inafanya kazi kwa karibu na walinzi wa jamii ili kuwafikia, kuwaarifu, na kuwashirikisha wadau sahihi. • Zaidi ya barua za mwaliko rasmi, fanya ziara za ana kwa ana ili kujenga uaminifu na mahusiano ya kibinafsi.
Vifaa vya Marejeleo	Kalenda, daftari (diary), ratiba za shughuli za ICSC

Yaliyomo katika kikao

Uhamasishaji unaanzisha awamu ya ushirikiano katika Mchakato wa ICSC. Unawaita wadau, unaweka sheria za ushirikiano (ikiwa ni pamoja na tarehe za matukio), na unapata ridhaa yao. Wasimamizi wanawafahamisha wahusika muhimu kuhusu Mchakato ili kujiandaa kwa kazi katika Hatua ya 2. Kumbuka kwa mwenzeshaji: Pokewa mapendekezo ya wadau, rekebisha mpango wa shughuli pale panapohitajika, na saidia Mchakato.
[4]

[4] Angalia viungo vya Sera ya Ulinzi ya VSO kama mfano: **https://www.vsointernational.org/sites/default/files/2022-09/Global%20Safeguarding%20Policy_March%202022.pdf**

MODULI 3: UHAMASISHAJI WA HAKI ZA AFYA YA NGONO NA UZAZI

Matokeo ya kujifunza: Mwishoni mwa moduli, wasimamizi wanapaswa kuwawezsha washiriki kuelewa SRH ya vijana na haki zinazohusiana, kuwawezesha YWCV, na kuhamasisha wale wanaobeba majukumu na wamiliki wa nguvu wengine.

KIKAO 1: UCHAMBUZI WA HAKI (UFUATILIAJI WA PEMBEJEO)

Malengo ya Kikao	Mwisho wa kikao, washiriki wanapaswa kuwa na uwezo wa kuchambua mifumo ya sera, kanuni, na kisheria zinazokuza SRH ya vijana na haki zinazohusiana, kuanzia ngazi za mahali hadi ngazi za kimataifa.
Mchakato	• Tengeneza Majadiliano ya Vikundi vya Kuzingatia (FGDs) kwa misingi ya mlinganyo wa vigezo (utambulisho wa washiriki). • Waombe makundi kuorodhesha changamoto/vizingiti vinavyowakabili vijana kutimiza SRHR zao na haki zinazohusiana, na wapi nani walioathirika zaidi (tumia uchambuzi wa tatizo uliotangulia na SEGA). • Tambua ni haki gani vizingiti vinavikiuka. • Orodhesha sheria, sera, na kanuni husika za ngazi za chini ya kitaifa, kitaifa, kikanda na kimataifa ambazo zinapaswa kulinda haki hizo. • Kila kundi liwasilishe uchambuzi wake katika kikao kuu ili kuthibitisha matokeo.
Viingizo na rasilimali	Mifano ya Matriki ya Ufuatiliaji wa Pembejeo / Uchambuzi wa Haki (angalia Kiambatisho 6A na 6B), nyaraka za sheria na sera kuhusu SRH ya vijana
Muda	Dakika 120
Vidokezo kwa wasimamizi	• Kusanya sera, sheria, na kanuni zinazohusiana na SRH ya vijana kutoka ngazi za mahali hadi ngazi za kimataifa kabla ya kikao kuu. • Toa kipaumbele kwa kanuni na miongozo za ngazi ya kituo zinazoweza kuzuiya upatikanaji wa huduma kwa YWCV. • Toa Muda wa kutosha kwa ukaguzi huu. • Kabla ya kumalizia Matriki ya Uchambuzi wa Haki, pitia nyaraka zote, hasa zile zinazolenga vijana waliolengwa na masharti maalum.
Vifaa vya Marejeleo	Uchambuzi wa tatizo na SEGA Mifumo ya ngazi za juu/kimataifa: viwango vya WHO vya SRH, ICPD, SDG 3, ICESCR (General Comment No. 22, 2016) Mifumo ya kitaifa: sera za taifa za SRH, Maputo Protocol Ibara 14 (afya na haki za uzazi) Mifumo za ngazi za chini: katiba/waraka za huduma za vituo (facility service charters)

Yaliyomo katika kikao

Uchambuzi wa haki ni muhimu sana kwa kuanzisha majukumu na ahadi hasa ya wale wanaobeba majukumu katika kuhifadhi haki za SRH za vijana na haki zinazohusiana nazo. Bila uchambuzi huu, kutakuwa vigumu kutambua majukumu na ahadi hizo, na hivyo kuzuia ushiriki wa maana kati ya wanahaki na wale wanaobeba majukumu. Mara haki, ahadi na majukumu zinapojulikana, ushirikiano na wadau mbalimbali unakuwa na lengo maalumu.

KIKAO 2: UHAMASISHAJI NA UELEWA WA HAKI

Malengo ya Kikao	Mwisho wa kikao, wasimamizi wanapaswa kuwawezesha washiriki kuongeza uelewa wa YWCV kuhusu haki na stahiki zao, kuhamasisha wale wanaobeba majukumu kuhusu wajibu wao katika SRH, na kufafanua kwa undani kwa pande zote jinsi ICSC inavyounga mkono SRH ya vijana na haki zinazohusiana nazo.
Mchakato	• Tambua YWCV husika na wale wanaobeba majukumu kwa ajili ya uhamasishaji na kuelimisha. • Ratibu mikutano tofauti katika maeneo yaliyokubaliwa. • Kubaliana juu ya kanuni na malengo ya mikutano. • Fanya vikao vya uhamasishaji kwa YWCV na vikao vya uhamasishaji kwa wale wanaobeba majukumu.
Viingizo na rasilimali	Flipcharts, kalamu za kuchora, projector, slaidi za mawasilisho, na kikao cha maswali na majibu. Pale panapowezekana, jumuisha wataalamu wa haki (mfano, ulinzi wa watoto) katika vikao vya uhamasishaji na uelekezaji.
Muda	Masaa 8
Vidokezo kwa wasimamizi	• Fahamu hadhira lengwa na rekebisha yaliyomo kwa makundi tofauti. • Linganisha vikao na kiwango cha ujuzi wa kusoma/wandika wa washiriki na tumia lugha inayofaa kwa wote. • Eleza haki na stahiki maalum kwa vijana waliolengwa. Toa mifano wazi, kwa mfano, chini ya Sheria X na Sera Y, wasichana wajawazito wenye ulemavu wanastahili huduma maalum za ujauzito bila malipo kuanzia mwezi wa 3 hadi 9. • Tumia ramani ya ukiukwaji wa haki na mfumo wa sera uliotengenezwa katika kikao kilichopita (Moduli 4, Kikao 1) katika vikao vya wale wanaobeba majukumu ili kuimarisha mtazamo wa mlinganyo wa vigezo na kugeuza vikao hivyo kuwa Vikao vya Uhamasishaji wa Haki kwa Mtazamo wa Mlinganyo.
Vifaa vya Marejeleo	Muktadha wa SRH wa nchi, sheria, sera, miongozo na kanuni za SRH katika ngazi za kimataifa, kikanda, kitaifa, chini ya kitaifa na za eneo.
Zana zitakazotumika	Mfano wa Matriki ya Ufuatiliaji wa Pembejeo / Uchambuzi wa Haki (angalia Kiambatisho 6A na 6B)

Yaliyomo katika kikao

Yaliyomo Katika Kikao yanapaswa kuendana na hadhira iliyopo. Kwa wale wanaobeba majukumu, yanapaswa kuelekezwa kwa kuwawekea uelewa kuhusu sheria, sera na kanuni za SRHR zilizopo ambazo wanapaswa kuzizingatia. Kwa YWCV, yanapaswa kuwa kwa lengo la kuongeza uelewa wao kuhusu mfumo unaokuza haki yao ya kupata huduma za SRH kwa AAAQ.

MODULI 4: TATHMINI YA VIJANA YA HUDUMA ZA SRH

Matokeo ya kujifunza: Mwisho wa moduli, wasimamizi wanapaswa kuwawezesha washiriki kusaidia YWCV kuzalisha ushahidi unaoonyesha mtazamo wao kuhusu utendaji wa serikali katika SRH na haki zinazohusiana.

KIKAO 1: UUNDAJI WA MASUALA

Malengo ya Kikao	Mwisho wa kikao, wasimamizi wanapaswa kuwawezesha washiriki kusaidia YWCV katika kutathmini huduma za SRH katika vituo vilivyolengwa.
Mchakato	• Kutana na vijana waliotambulishwa/YWCV katika eneo lililokubaliwa na kuthibitisha malengo na kanuni za msingi. • Gawanya washiriki katika FGDs kulingana na utambulisho au muktadha (umri, eneo, jinsia) kwa majadiliano ya kina. • Katika kikao kuu, waombe vijana orodheshe masuala makubwa yanayohusiana na lengo la ICSC. • Hakikisha nafasi salama ili vijana waliyoachwa zaidi pembeni (mfano, vijana wenye ulemavu, vijana wa LGBTQ+) waweze kuzungumza. Hakikisha ushiriki katika nafasi hiyo unaweza kufanyika kwa njia ya siri. • Kila FGD ichague masuala 8–10 ya kipaumbele kwa ajili ya ICSC. • Rudisha kikao katika plenary na uombe kila kundi kuwasilisha vipaumbele walivyochagua.
Viingizo na rasilimali	Flipcharts, kalamu za kuchora, fimbo/kiashiria
Muda	Dakika 60
Vidokezo kwa wasimamizi	• Rejea kwenye uchambuzi wa tatizo na SEGA wakati wa kuhamasisha washiriki vijana. • Tumia walinzi wa jamii wenye mitandao miongoni mwa vijana waliohatarini/YWCV kama njia kuu za kuingia; bila wao, wasimamizi wanaweza kushindwa kupata kupokelewa na jamii. • Angalia mienendo ya kundi, kwani haya yanapaswa kuongoza uundaji wa makundi.
Vifaa vya Marejeleo	Ripoti ya uchambuzi wa tatizo, Ripoti ya SEGA, katiba za huduma za vituo, rekodi na nyenzo za kituo (katiba ya wagonjwa, rekodi za muhtasari wa gharama n.k
Zana zitakazotumika	**Mfano wa mwongozo wa FGD kwa ajili ya kurekebisha**

Yaliyomo katika kikao

Rejelea mchakato hapo juu.

KIKAO 2: KUWEKA KIPAUMBELE KWA MASUALA

Malengo ya Kikao	Mwisho wa kikao, wasimamizi wanapaswa kuwawezesha washiriki kuweka vipaumbele kwa masuala yaliyotambulishwa na kuchagua yaliyo muhimu zaidi kwa Mchakato wa ICSC.
Mchakato	a) Tengeneza gridi ya mraba yenye safuwima na nguzo zenye idadi sawa na ya masuala. b) Elezea majina ya masuala kwenye pande zote mbili za gridi (safu na nguzo). c) Waombe washiriki kulinganisha na kupiga kura kila suala dhidi ya kila lingine. d) Jumlisha kura za kila suala. e) Panga masuala kutoka yale yaliyopewa kura nyingi hadi yale yaliyopewa kura chache.
Viingizo na rasilimali	Flipcharts, kalamu za kuchora
Muda	Dakika 60
Vidokezo kwa wasimamizi	• Hakikisha washiriki wanajua jinsi ya kulinganisha masuala ili masuala yenye kipaumbele kidogo yasiongezwe uzito bila sababu. • Iwapo kuna masuala sita au chini ya hayo, yote yanaweza kupelekwa kwenye mkutano wa maingiliano. • Gawanya vijana katika vikundi vidogo pale baadhi ya masuala yanapokuwa na sababu au athari za kipekee. • Ulinganishe alama za masuala ya kawaida mwishoni, lakini rekodi kwa uwazi sababu mbalimbali zilizotolewa kwa kila alama. • Masuala maalumu ya vikundi (mfano, yanayohusiana na AAAQ ya huduma za SRH) yanapaswa kupimwa na vikundi hivyo; baadaye weka pamoja masuala ya kawaida na ya kikundi katika kadi moja ya muhtasari inayobainisha 'kwa nini'. • Mtendo bora: wape vijana nafasi salama za kujitambulisha na kupima masuala ndani ya vikundi vidogo, kisha walete vikundi pamoja kwa ajili ya kushirikiana na kubadilishana. Mfano: Ethiopia (kwa jinsia) na Mansa, Zambia (vijana wenye ulemavu na LGBTQ+).
Vifaa vya Marejeleo	Mifano ya matriki za upimaji (Kiambatisho 7A na 7B)
Zana zitakazotumika	Matriki ya upangaji kwa jozi (rejea Kiambatisho 8)

Yaliyomo katika kikao

Rejelea mchakato hapo juu.

KIKAO 3: UPIMAJI WA MASUALA

Malengo ya Kikao	Mwisho wa kikao, wasimamizi wanapaswa kuwawezesha washiriki kupima ukubwa wa changamoto/masuala zinazowakabili YWCV kwa kutoa alama kwa masuala na kueleza sababu zao.
Mchakato	✓ Kubaliana kuhusu masuala kuu na kuanzisha matriki ya upimaji yenye vichwa hivi: Tatizo, Kiashiria, Alama, Sababu. ✓ Orodhesha masuala 5–7 yaliyokubaliwa katika safu ya Tatizo. Katika safu ya Kiashiria elezea matokeo bora yanayotarajiwa endapo tatizo litashughulikiwa. ✓ Kwenye Alama, wahudhuriaji wapime hali ya sasa (1 = mbaya sana hadi 5 = nzuri sana). ✓ Kwenye Sababu, andika ufafanuzi mfupi kwa kila alama uliopewa.
Viingizo na rasilimali	Flipcharts, kalamu za kuchora, fimbo/kiashiria
Muda	Dakika 60
Vidokezo kwa wasimamizi	Hakikisha washiriki wanakusanyika katika eneo lisiloegemea upande wowote ili waweze kuzungumza kwa uhuru.
Vifaa vya Marejeleo	Ripoti ya uchambuzi wa tatizo, Ripoti ya SEGA, katiba za huduma za vituo, rekodi na nyenzo (katiba ya wagonjwa, rekodi za muhtasari wa gharama, n.k.)
Zana zitakazotumika	Matriki ya alama (angalia Kiambatisho 7A na 7B)

Yaliyomo katika kikao

Rejelea mchakato hapo juu

KIKAO 4: UCHAGUZI WA WAIGIZAJI

Malengo ya Kikao	Mwisho wa kikao, wasimamizi wanapaswa kuwawezesha washiriki kuchagua waigizaji watakaowasilisha masuala kwenye Mkutano wa Maingiliano.
Mchakato	• Waongoze washiriki kupiga kura ili kuchagua nani anayeweza kuwasilisha masuala yaliyoibuliwa wakati wa Mkutano wa Maingiliano. • Chagua waigizaji wasiopungua wala wasiozidi 2 watakaowasilisha masuala.
Viingizo na rasilimali	Hamna
Muda	Dakika 15
Vidokezo kwa wasimamizi	• Zingatia wahudhuriaji wanaoweza kuelezea masuala kwa undani walipowasilisha. • Hakikisha waigizaji waliochaguliwa wana uhakika wa kuzungumza mbele ya wale wanaobeba majukumu.
Vifaa vya Marejeleo	Hamna
Zana zitakazotumika	Hamna

Yaliyomo Katika Kikao

Waigizaji huchaguliwa kutoka kwa makundi yaliyotambulishwa wakati wa uhamasishaji. Watawakilisha kila kundi la watu wanaoshiriki katika Mchakato wa ICSC. Wakiwa wamechaguliwa kutoka kwa watumiaji wa huduma na watoa huduma, wamepewa jukumu la kuwasilisha maoni ya wanachama wengine wa kundi wakati wa mkutano wa maingiliano.

MODULI 5: TATHMINI BINAFSI YA WALE WANAOBEBA MAJUKUMU

Mwisho wa moduli, wasimamizi wanapaswa kuwawezesha washiriki kuwaongoza wahudumu wa mstari wa mbele na wale wanaobeba majukumu wengine kufanya tathmini binafsi ya utendaji wa kituo.

KIKAO 1: UPIMAJI WA MASUALA

Malengo ya Kikao	Mwisho wa kikao, wasimamizi wanapaswa kuwawezesha wale wanaobeba majukumu na watoa huduma kufanya tathmini binafsi ya masuala yaliyoibuliwa na YWCV.
Mchakato	• Elezea Mchakato wa ICSC na moduli zake kwa watoa huduma na wale wanaobeba majukumu. • Wasilisha masuala yaliyotolewa na YWCV na fafanua majibu yanayotarajiwa. • Waache watoa huduma wajadili alama zao na wafafanue kila kiwango walichotoa.
Viingizo na rasilimali	Kalamu za kuchora, karatasi za flipchart, fimbo/kiashiria cha kuonyesha
Muda	Dakika 40 – 60
Vidokezo kwa wasimamizi	• Chagua eneo linalofaa na ratibu wakati ambao wale wanaobeba majukumu wote muhimu wataweza kuhudhuria. • Elezea mchakato wa upimaji na afikiana juu ya upeo wa alama. • Weka mjadala ukielekezwa kwenye masuala yaliyotolewa na vijana; uchelewesha hoja za kujitetea kwa kina hadi Mkutano wa Maingiliano. • Hamasisisha watoa huduma husika ambao ofisi zao zinawahudumia vijana na hakikisha wanaelewa kuwa upimaji unategemea masuala yaliyotokana na vijana.
Vifaa vya Marejeleo	Ripoti ya uchambuzi wa tatizo, Ripoti ya SEGA, katiba za huduma Rekodi na nyenzo za kituo (katiba ya wagonjwa, rekodi za muhtasari wa gharama, n.k.)
Zana zitakazotumika	Matriki ya upimaji iliyotengenezwa na YWCV (kama watumiaji wa huduma)

Yaliyomo katika kikao

Rejelea mchakato hapo juu.

KIKAO 2: KUCHAGUA WAIGIZAJI

Malengo ya Kikao	**Mwisho wa kikao:** Wasimamizi wanapaswa kuwawezesha washiriki kuchagua waigizaji wa watoa huduma/wale wanaobeba majukumu watakaowasilisha tathmini zao binafsi katika mkutano wa maingiliano.
Mchakato	Waongoze watoa huduma wakuu kupiga kura kuchagua waigizaji wawili watakaowasilisha matriki yao ya alama/tathmini binafsi wakati wa mkutano wa maingiliano.
Viingizo na rasilimali	Vingizo/Rasilimali: Flipchart, kalamu za kuchora
Muda	Muda: Dakika 10
Vidokezo kwa wasimamizi	Hakikisha watu waliochaguliwa wanaweza kuelezea masuala kwa kina.
Vifaa vya Marejeleo	Hamna
Zana zitakazotumika	Hamna

Yaliyomo katika kikao

Uchaguaji wa waigizaji na kumaliza Hatua ya 4
Kama Moduli 4, Moduli 5 inamalizika kwa kuwajulisha watoa huduma/wale wanaobeba majukumu kuhusu hatua zinazofuata za ICSC (angalia Moduli 6). Watoa huduma wanapaswa kuchagua mwigizaji miongoni mwao atakayewakilisha masuala yao kwenye mkutano wa maingiliano na kuhudhuria mkutano huo kusaidia kuandaa mpango wa pamoja wa utekelezaji unaoshughulikia maswala ya watoa huduma na vijana waliohatarini (YWCV). Nakilisha fomu ya alama ya watoa huduma na uwaachie nakala mwigizaji wao. Wafahamishe waigizaji na wale wanaobeba majukumu kuhusu mahali pa mkutano wa maingiliano, tarehe, na matokeo yanayotarajiwa.

MODULI 6: MKUTANO WA MAINGILIANO, UPANGAJI WA HATUA, UTETEZI, UFUATILIAJI NA KUFUNGA

Matokeo ya kujifunza: mwishoni mwa moduli, wasimamizi wanapaswa kuwawezesha washiriki kuendesha Mkutano wa Maingiliano, kuandaa Mipango ya Pamoja ya Utekelezaji na Utetezi, kuunda Kamati Pamoja ya Ufuatiliaji, na kufunga ICSC.

KIKAO 1: MAANDALIZI KWA MKUTANO WA MAINGILIANO

Malengo ya Kikao	Mwisho wa kikao, wasimamizi wanapaswa kuwawezesha washiriki kuandaa mkutano wa maingiliano ambapo watumiaji na watoa huduma wanajadili jinsi ya kuboresha huduma za SRH.
Mchakato	• Mkutano wa maingiliano unawakutanisha watumiaji na watoa huduma ili kutatua pamoja vikwazo vya huduma za SRH; uendeshaji madhubuti wa wasimamizi unahakikisha matokeo yenye tija. • Katika makundi, waulize jinsi ya kufanya mkutano uwe: salama kwa uhuru wa kuzungumza, jumuishi na unaowakilisha, wenye faraja, unaovutia, unaozingatia Muda, na unaolenga masuala (bila mashambulizi ya kibinafsi). • Waombe makundi kutoa uwasilishaji; fanyeni ufafanuzi katika kikao kuu; na tumia slaidi kuimarisha mambo muhimu ya maandalizi.
Viingizo na rasilimali	Slaidi za PPT kuhusu maandalizi ya Mkutano wa Maingiliano, Sticky notes, Flipcharts, masking tape
Muda	Dakika 30
Vidokezo kwa wasimamizi	Mkutano wa maingiliano lazima utatue vikwazo vya SRH na uzalishwe Mpango wa Pamoja wa Hatua unaomilikiwa na wadau wote. Fikiria: **Uwezeshaji**: Chagua mwezeshaji mkuu (na mwezeshaji mwenza) aliye na ujuzi wa utatuzi wa migogoro na kusimamia makundi yenye utofauti ili kupunguza ukosefu wa usawa wa nguvu; panga mpangilio wa viti usio wa kimamlaka (mduara/café). **Waigizaji:** Wenzao wachague waigizaji; tumia uigizaji (role-play) kuibua uzoefu wa kutengwa huku ukilinda utambulisho wa watu. **Waalikwa:** Jumuisha wadau wa kimkakati wa eneo (mfano, CSOs zinazoongozwa na au zinazofanya kazi na PWDs) kwa ajili ya msaada wa kiufundi na uhalali. **Lojesitiki na usalama:** Thibitisha walioalikwa na waliothibitishwa kuhudhuria, hakikisha usalama na faraja, wezesha uhuru wa kuzungumza, fafanua masuala, na kuweka ratiba ya matokeo.
Vifaa vya Marejeleo	Vifaa vyovyote vya uwezeshaji vilivyo kwenye mkutano
Zana zitakazotumika	Mwongozo wa ICSC

Yaliyomo katika kikao

Mkutano wa maingiliano ni muhimu kwa ICSC; bila huo Mchakato haujakamilika. Wakati wa maandalizi, vijana waliohatarini waliochaguliwa (YWCV) na wale wanaobeba majukumu wanapaswa kufahamishwa kuhusu ajenda, tarehe, eneo, Muda, na matarajio. Wasimamizi wanapaswa kutembelea eneo kabla ili kutathmini kama linafaa. Angalia: (a) upatikanaji kwa washiriki wote, ikiwemo PWDs; (b) nafasi za kukaa zinazofaa; (c) ukuta au uso wima wa kuonyesha karatasi za alama; (d) eneo lisilo na usumbufu na thibitisha lojesitiki, upatikanaji, faragha, mwanga wa kutosha, na sauti wazi.

Uwekaji wa ajenda katika Mkutano wa Maingiliano

- Sala ya ufunguzi (ikiwa inafaa)
- Tambulisha timu ya wasimamizi wa mkutano na majukumu yao

- Eleza madhumuni ya mkutano na matokeo yanayotarajiwa
- Pitia SRH Code of Conduct
- Wasilisha masuala kutoka Hatua 3 na 4 (animators)
- Jadili masuala yanayoibuka
- Tengeneza mpango wa utekelezaji uliogawanywa (muda mfupi, wa kati, muda mrefu)

KIKAO 2: KUENDESHA MKUTANO WA MAINGILIANO

Malengo ya Kikao	Mwisho wa kikao, wasimamizi wanapaswa kuwawezesha washiriki kuongoza mkutano wa maingiliano ambao utazalisha mpango wa pamoja uliokubaliwa wa kuboresha huduma za SRH kwa YWCV.
Mchakato	• Fungua mkutano (sala, wimbo wa kitaifa, au vyovyote inavyofaa). • Tambua watumiaji na watoa huduma wote. • Pitia ajenda: madhumuni, vipengele, na muda. • Thibitisha waigizaji kutoka kwa watumiaji na watoa huduma. • Weka kanuni za msingi kwa ajili ya mawasilisho na majibu. • Mwigizaji wa watumiaji aweke karatasi ya alama na awasilishe, akijadili kila suala kwa kina na kuwaita washiriki kuongeza au kufafanua. • Hakikisha watoa huduma wanapata nafasi kamili, bila kukatizwa, ya kujibu. • Baada ya uwasilishaji wa watumiaji, mwigizaji wa watoa huduma awasilishe kwa njia ile.
Viingizo na rasilimali	Flip charts, masking tape, kalamu za alama
Muda	Dakika 60
Vidokezo kwa wasimamizi	1. Punguza mizozo na uhasama. 2. Toa Muda wa kutosha kwa washiriki kuelezea sababu za alama zao. 3. Wakati wa kuwasilisha alama za vijana kwa wale wanaobeba majukumu: • Hifadhi na shirikisha maelezo ya "kwa nini" kutoka kwa wachache — alama za chini kutoka kwa wachache zinaweza kuonyesha hatari zinazochanganyika za utambulisho. • Tambua kuwa alama sawa zinaweza kuficha sababu tofauti. • Rekodi na wasilisha utofauti wa uzoefu uliopo nyuma ya alama ili hatua zichukuliwe kuzitatua mahitaji maalumu.
Vifaa vya Marejeleo	Matriki ya Upimaji kwa Vijana Walio Hatarini na Watoa Huduma
Zana zitakazotumika	Daftari la kurekodi mawasilisho na mjadala

Yaliyomo katika kikao

Mpangilio wa viti
Weka watumiaji na watoa huduma wakiwakabiliana uso kwa uso, na wasimamizi wakiwa katikati yao ili kuweka upatanisho na kulinda vijana waliohatarini. Ikiwa kundi linajihisi salama, mpangilio mchanganyiko wa viti unafaa.

Majukumu na wajibu

- Mwezeshaji mkuu anaongoza mjadala na kufafanua masuala.
- Mwezeshaji msaidizi anarekodi hoja zinazoibuka na anaunga mkono Mchakato.

Uwezeshaji na majadiliano

- Waigizaji vijana wanawasilisha kwanza fomu/score sheet ya YWCV, wakieleza masuala, alama, na sababu pamoja na mifano.
- Watoa huduma wanafuata kwa kuwasilisha na kufafanua alama zao.
- Wezesha mjadala wa pamoja, ukizingatia na kuipa kipaumbele hatua kwa vitu vilivyo na alama za chini kabisa.

KIKAO 3: UPANGAJI WA HATUA ZA PAMOJA

Malengo ya Kikao	Mwisho wa kikao, wasimamizi wanapaswa kuwawezesha washiriki kuunda Mpango wa Pamoja wa Hatua unaoimarisha huduma za SRH.
Mchakato	Kumalizia mkutano wa maingiliano, kubaliana juu ya shughuli za kushughulikia masuala kutoka kwenye karatasi za alama na kuyaandika katika Matriki ya Mpango wa Hatua inayoonekana. Hatua: •Tambulisha matriki huku mkijadiliana masuala yaliyo na alama za chini kutoka kwa watumiaji na watoa huduma. •Onyesha matriki mahali kila mtu anaweza kuiona na eleza jinsi ya kuijaza. •Hakikisha washiriki wote wanachangia. .Iongoze kundi kujaza Matriki ya Mpango wa Hatua.
Viingizo na rasilimali	Karatasi za flipchart, kalamu za kuchora (markers)
Muda	Dakika 30
Vidokezo kwa wasimamizi	Jumuisha mtu wa kuandika maelezo au mwakilishi wa sera/utetezi katika mkutano wa maingiliano ili kurekodi masuala na kukusanya maelezo ya kupandisha ngazi.
Vifaa vya Marejeleo	Karatasi za alama kutoka kwa watumiaji na watoa huduma
Zana zitakazotumika	Matriki ya Mpango wa Hatua (angalia Kiambatisho 9)

Yaliyomo katika kikao

Kutambua hatua za Mpango wa Utekelezaji

Weka flipchart kati ya karatasi za alama ili kurekodi suluhisho. Tenga hatua zinazoweza kutatuliwa kwa ngazi ya mahali kwa pale ambazo zinahitaji majadiliano ya sera (wilaya au kitaifa). Rejea ushahidi (Hatua 5) wakati wa kuunda mpango na shughulikia vichocheo mbalimbali vya ubovu wa AAAQ ili kuhakikisha mabadiliko ya kimuundo na ya haki. Kurekebisha Muda ya upimaji wa HIV kunaweza kuwasaidia vijana, lakini makundi kama wafanyakazi wa ngono yanaweza kuhitaji Muda tofauti. Unda hatua kwa muundo maalum, mfano: Facility X ibadilishe muda wa upimaji wa HIV kutoka saa 8–9 hadi saa 9–10, na kuongeza upimaji kila wiki saa 1–2 alasiri.

KIKAO 4: UUNDAJI WA KAMATI PAMOJA YA UFUATILIAJI

Malengo ya Kikao	Mwisho wa kikao, wasimamizi wanapaswa kuwawezesha washiriki kuunda Kamati ya Pamoja ya Ufuatiliaji (JMC) ili kufuatilia Mpango wa Pamoja wa Hatua.
Mchakato	• Thibitisha na fafanua hatua zilizokubaliwa ili kila mtu aelewe na ajitolee kuzitekeleza. • Tambulisha JMC, madhumuni yake, majukumu, na wajibu wake. • Muulize washiriki kupendekeza wanachama wa JMC — hakikisha idadi ya wanachama ni isiyo nambari na kwamba watumiaji na watoa huduma wote wapo katika uwakilishi. • Ratibu mchakato wa kupendekeza na kuunga mkono wawakilishi. • Wezesha wanachama wa JMC kukubaliana juu ya tarehe, Muda, na eneo la mkutano wao wa kwanza. • Wafahamishe wanachama wapya kuwa watatumia mkutano wa kwanza kuweka ratiba kamili ya mikutano na shughuli za JMC.
Viingizo na rasilimali	Karatasi za flipchart Kalamu za kuchora (markers) Slaidi za PPT kuhusu JMC na umuhimu wake
Muda	Dakika 15
Vidokezo kwa wasimamizi	• Hakikisha uanachama wa JMC uwe na idadi isiyo sawa. • Jumuisha watoa huduma kutoka vituo rafiki kwa vijana au walio na mawasiliano ya moja kwa moja na vijana. • Chagua mwenyekiti mwenye ushawishi au aliyeko katika nafasi ya juu zaidi katika kituo.
Vifaa vya Marejeleo	Matriki ya Mpango wa Hatua
Zana zitakazotumika	Karatasi za flipchart, Daftari

Yaliyomo katika kikao

Unda Kamati ya Pamoja ya Ufuatiliaji (JMC) baada ya kuafikiwa kwa Mpango wa Pamoja wa Hatua. JMC inapaswa kuwa na wajitolea 5–11 wanaotetea SRH ya vijana, ikijumuisha wafanyakazi wa kituo, na angalau mwanachama mmoja wa kamati/bodi ya usimamizi wa kituo.

Jukumu la JMC:

1. Kufanya mikutano ya kila mwezi kupitia mapitio ya maendeleo.
2. Kufuatilia na kushirikiana na wale waliopewa wajibu.
3. Kuripoti kwa Washirika Washirikishi.
4. Kufanya utetezi katika jamii na ngazi za juu zaidi.
5. Kuingiza mapendekezo katika mpango kazi wa mwaka wa kituo.

Uanachama:

- Washiriki wa ICSC waliohudhuria Mkutano wa Maingiliano.
- Mtumiaji wa huduma au mtoa huduma wa jamii.

- Wawakilishi wa jamii walio imarika na waliojitolea kuboresha SRH.

Ili ifanye kazi:

- Iunganishwe na miundo iliyopo (mfano, kamati ya kituo).
- Toa mafunzo ya utetezi na ufuatiliaji (tracker).
- Tekeleze msaada wa lojesitiki wa muda mfupi pale rasilimali zinaporuhusu.
- Toa msaada wa kiufundi hadi iweze kujiendesha yenyewe.
- Kuunganisha YWCV na majukwaa ya utetezi.
- Kufanya mapitio ya mara kwa mara na kurudia scorecards kila miezi 6–9.
- Wanachama wa JMC wanapaswa kuwa wajitolea waliobobea kwenye haki za vijana na kazi ya uwajibikaji.

KIKAO 5: MPANGO WA UTETEZI, UFUATILIAJI NA KUFUNGA

Malengo ya Kikao	Mwisho wa kikao, wasimamizi wanapaswa kuwawezesha washiriki kwa ujuzi wa kutumia masuala ya ICSC kuendeleza malengo ya utetezi wa SRH, kuandaa ratiba ya ufuatiliaji ya JMC, na kufunga rasmi Mchakato wa ICSC.
Mchakato	**Baada ya Mpango wa Pamoja wa Hatua kukubaliwa na kuundwa kwa JMC:** • Kagua masuala ya Mpango pamoja na JMC, wafanyakazi wa kituo, na timu ya utetezi ya Make Way (ikiwa wapo). • Tenganisha masuala ya ngazi ya kituo kutoka yale yanayohitaji uingiliaji wa nje. • Geuza masuala ya nje kuwa mkakati wa utetezi: tatizo, hatua kuu, wahusika walengwa, ujumbe, na mabadiliko yanayotarajiwa. • Shirikisha haya na timu ya utetezi ya Make Way kwa ajili ya kupandishwa ngazi/ulekezaji. • Weka ratiba ya ufuatiliaji ya JMC (kila wiki, kila mwezi, au kila robo mwaka kulingana na muktadha). • Kubaliana tarehe ya mkutano wa mwisho wa kufunga ufuatiliaji—kibobezi kufanyika baada ya masuala kutatuliwa. • Pakia masuala ya utetezi na ratiba ya ufuatiliaji kwenye D4A Hub kwa ajili ya kuhifadhi, upatikanaji, na ufuatiliaji.
Viingizo na rasilimali	Muda wa ziada baada ya Mkutano wa Maingiliano ili kupitia Mpango wa Pamoja wa Hatua na kutenganisha masuala ya ngazi ya kituo na masuala ya utetezi.
Muda	Dakika 45
Vidokezo kwa wasimamizi	• Ikaribishe timu ya utetezi wa sera kwenye Mkutano wa Maingiliano ili kubaini masuala ya kuandaa mikakati ya utetezi na kuunganisha ICSC na mchakato wa sera. Iwapo hawawezi kuhudhuria, wasimamizi wanapaswa kukusanya masuala ya ngazi ya utetezi na kuyapeleka. • Tengeneza njia za kuripoti za siri ili wale wanaobeba majukumu wapokee maoni kutoka kwa makundi yaliyo hatarini bila hatari ya kutambulika. Waigizaji na JMC wanapaswa kusimamia njia hizi na kutumia taarifa husika kuarifu ICSC huku wakihakikisha usiri mkali.

Vifaa vya Marejeleo	Mpango wa Pamoja wa Hatua, Mkakati wa Utetezi wa MW
Zana zitakazotumika	The Data for Advocacy (D4A) Hub

Yaliyomo katika kikao

Kubadilisha masuala ya kadi ya alama kuwa mpango wa utetezi

Kadi ya alama inaleta masuala ya ngazi ya kituo na masuala ya mfumo. Matatizo ya kienyeji (tabia za wafanyakazi, usafi) kawaida hutatuliwa pale. Matatizo ya kimuundo — uhaba wa wahudumu, miundombinu dhaifu, uhaba wa bidhaa — yanahitaji kufikishwa kwa watunga sera kupitia mkakati wa utetezi na ufuatiliaji kwenye D4A Hub.

Data for Advocacy (D4A) Hub

D4A Hub ni jukwaa la kidijitali la uwajibikaji wa kijamii linalochanganyiwa na programu ya CSC ya simu (KwantuGo) na dashibodi. Linaweza watetezi wanaoongozwa na vijana kukusanya na kutumia data ili kuathiri utendaji wa serikali kuhusu upangaji uzazi na afya ya uzazi. Hub inapatikana kwa wote kwenye https://www.d4ahub.org/portal/vso-hub

Muundo wa Hub

1) Programu ya CSC ya simu (KwantuGo): ukusanyaji wa data mtandaoni bila muunganisho (offline) na wajitolea vijana na washirika.
2) Portal ya usimamizi mtandaoni: inaratibu wajitolea na mameneja wa mradi.
3) Portal ya data kwa umma: kwa uchambuzi na matumizi ya data.

Malengo ya Hub

- Kugeuza sauti ya vijana kividijitali kwa kurahisisha ukusanyaji wa data.
- Kukusanya na kuweka pamoja data za ICSC kupitia usawazishaji.
- Kuharakisha uchambuzi kupitia viashiria vilivyopangwa mapema.
- Kuhifadhi uzoefu wa watumiaji kama ushahidi.
- Kuwawezesha kulinganisha mwenendo kati ya maeneo na Muda.
- Kuunganisha na dashibodi nyingine.

Mchakato wa Kupakia Mipango ya Utetezi kwenye D4A Hub

Hatua 1	**Kadi ya Alama ya Jamii katika kituo cha afya**	Wajitolea vijana na wahusika wakuu hutambua masuala ili kuunda viashiria vya kutathmini utoaji wa huduma katika vituo vinavyolengwa. Watumiaji wa huduma na watoa huduma wanatoa alama kwa viashiria hivyo kwa uhuru, kisha kwa pamoja huandaa na kukubaliana juu ya hatua za kuyashughulikia. (Kufuata hatua zote za ICSC)
Hatua 2	**Ingiza data kutoka CSC kwenye app ya simu**	Wajitolea vijana wanaingiza masuala, maelezo ya makundi, alama, hatua zilizokubaliwa, na kufuatilia utekelezaji kwenye app ya simu.
Hatua 3	**Data ikakaguliwa na kuidhinishwa na VSO**	App ya simu inasawazisha na wavuti inapokuwa mtandaoni; kisha VSO inapitia data zilizopakiwa ili kuhakikisha ubora wa data.
Hatua 4	**Chambua data kwenye D4A Hub**	Data iliyothibitishwa inafanyiwa anonymization na kutumwa moja kwa moja kwenye D4A Hub. Wajitolea vijana wanatumia dashibodi zinazosummary alama za wastani kwa nchi/kaunti/wilaya au kitaifa, zinaonyesha hali ya mipango ya hatua na idadi kwa kila kiashiria, na zinatoa

		vichujio kwa ulemavu, kundi la vijana, na jinsia. Dashibodi zinaonyesha hatua ambazo hazijakamilika.
Step 5	**Wasilisha hatua husika kwa ajili ya utetezi**	Kwa hatua zisizokamilika, chambua ni viashiria vipi vinavyoathiriwa na changamoto za utekelezaji, kisha tuma matokeo kwa timu ya utetezi ya VSO kwa ajili ya ufuatiliaji.

VIAMBATISHO

KIAMBATISHO 1A: MWONGOZO WA ZIADA KUHUSU MAANDALIZI YA MCHAKATO WA ICSC

Hatua husika ya ICSC	Yaliyomo
Hatua 1: Maandalizi	1. **Urekebishaji:** Watendaji wanapaswa kurekebisha mwongozo wa ICSC ili uendane na hali za kienyeji (mfano: muktadha dhaifu ambapo Mchakato wote hauwezekani) na vikwazo vya sera (mfano: wakati istilahi za SRHR zinopingwa). **Pendekezo la kazi nzuri**: weka upya muundo wa ICSC/mwongozo ili ulingane na miongozo ya serikali ili kupata uungwaji mkono. Pia rekebisha lugha kwa hadhira yako. Tumia lugha za kitaifa au za kienyeji na rahisisha istilahi za kitaalamu zisizo na tafsiri ya moja-kwa-moja (mfano: "duty bearers"), ukitafuta maneno mbadala yanayoelezea maana sawa. Uchaguzi wa lugha ni muhimu kwa sababu washiriki watashiriki kuendesha shughuli na lazima waweze kuelewa mchakato. **Pendekezo la kazi nzuri:** fundisha wasimamizi vijana juu ya matumizi ya lugha na namna ya kurahisisha istilahi za ICSC, ili waweze kuelezea ICSC kwa wengine. **Kumbuka:** Hatua 2, 3 & 4 zilizo hapa chini zinahusiana na kila hatua ya ICSC lakini zinapaswa kuzingatiwa na kupangwa mapema wakati wa maandalizi. 2. **Upatikanaji:** Wakati wa kupanga utekelezaji wa ICSC, zingatia uwezo na mahitaji ya vitendo ya washiriki—wapi, lini, kwa muda gani, na jinsi vikao vitakapofanyika. Baada ya uajiri, jumuisha ukaguzi mfupi mmoja-kwa-moja wa mahitaji ili kukusanya mahitaji binafsi na kuunda utoaji. • Siku/Muda: Ratibu vikao kuepuka kukutana na kazi, wajibu wa kulea, au masomo. • Eneo: Chagua mahali salama, huru, na linaloweza kufikiwa kimwili (zingatia usafiri, umbali na uwezo wa mwendo). • Mawasiliano: Tumia lugha isiyo na ugumu; toa watafsiri (ikiwemo lugha ya ishara) pale inavyohitajika; hakikisha nyenzo zinapatikana kwa washiriki wenye uelewa mdogo wa kusoma. • Urefu wa kikao: Weka vikao vinavyofaa kwa umri, vinayoanza kwa wakati, na kuzingatia wajibu mwingine wa washiriki. • Gharama: Rudisha gharama za usafiri na chakula pale inapohitajika. • Mahitaji ya msaada: Panga kwa wale wanaowalea au wanaosindikizwa kwa ajili ya watu wenye ulemavu na wazazi wachanga ambao hawawezi kuacha watoto. 3. **Mambo ya kuzingatia ya Do No Harm** Katika uchambuzi wa hatari za uwajibikaji wa kijamii (ikijumuisha usalama na ulinzi), tambua jinsi ICSC inaweza kusababisha madhara yasiyokusudiwa kwa kila kundi hatarishi wakati wa Mchakato au kutokana na ushiriki wao, ukizingatia miundo ya jinsia na makundi yaliyo hatarini sana. Madhara yanayoweza kutokea ni:

	• Kijamii: uharibifu wa uhusiano au mitandao, kulipiza kisasi cha ubaguzi, kupoteza upatikanaji wa huduma za SRH, stigma, kupoteza kazi. • Kibaolojia/Kifikia: kushambuliwa, kunyanyaswa, au hatari za afya kutokana na usafiri. • Kisaikolojia: msongo, hatia, hofu, au kuibua majeraha ya zamani. • Utu: kunyanyaswa, kulazimishwa, au kupigwa mdundo. • Kimaendeleo/kiuchumi: gharama za moja kwa moja au zisizo za moja kwa moja kwa washiriki. • Kisheria: kufichuliwa kwa uwezekano wa kushtakiwa chini ya sheria zenye ubaguzi. Panga na andika hatua za kupunguza hatari. Tarajia baadhi ya madhara kuibuka kwa Muda na panga vikao vya kutafakari mara kwa mara na tathmini za hatari zinazoendelea wakati wa ICSC, ukiwa tayari kurekebisha mbinu ili kulinda washiriki. 4. **Kujumuisha utafakari wa kibinafsi (reflexivity)** Kutafakari binafsi ndani ya mlinganyo wa vigezo kunahakikisha watekelezaji wa ICSC wanajitambua na wanazingatia mabadiliko ya kweli. Inahitaji kutambua upendeleo, fursa za kipaumbele, na nafasi zako ili uchambuzi na uingiliaji usirejeshe ukosefu wa usawa. Tafakari ya mara kwa mara juu ya nguvu na utambulisho husaidia washiriki kuhoji dhana zilizopo na kujenga uelewa muhimu kuhusu kwanini makundi yaliyotengwa hayajumuishwi au yanakatiliwa haki. Zana kama Power Flower na Power–Identity–Risk matrix ni vichocheo vinavyofaa. Panga vikao vya kutafakari baada ya kila hatua muhimu ya ICSC (ICA, uhamasishaji, utambuzi wa masuala, upimaji, na mkutano wa maingiliano). Pia angalia sehemu kuhusu mapendekezo 2 kuhusu ushahidi wa kuingiliana kwa vigezo na mapendekezo 3 kuhusu nguvu.
Hatua 2: Uhamasishaji wa haki	Angalia sehemu kuhusu mapendekezo 2 kuhusu ushahidi wa kuingiliana kwa vigezo na sehemu 4 kuhusu Mfumo wa Sera
Hatua 3: Tathmini ya vijana	Angalia sehemu kuhusu mapendekezo 3 na mamlaka
Hatua 5: Mkutano wa Maingiliano	Angalia sehemu kuhusu mapendekezo 3 na mamlaka

KIAMBATISHO 1B: MWONGOZO WA ZIADA KUHUSU VIWANGO VYA UUNGANISHI-MBALI

Mapendekezo ya Vigezo vya Uunganishi-mbali kwa ICSC	
Vigezo	**Hii ina maana gani kwa ICSC na inakuzaje vigezo vya Uunganishi-mbali?**
Urekebishaji	ICSC inajibu na ina uelewa wa muktadha tofauti (macro & micro) na makundi yaliyolengwa ya vijana waliohatarini kwa utofauti wao wote. Inategemea kanuni za Uunganishi-mbali: i) utambulisho umetengenezwa kijamii; ii) ni mabadilika; iii) utambulisho na uzoefu huundwa na muktadha; iv) sababu za kimuundo (mara nyingi zinategemea muktadha) ndizo msingi wa tatizo; v) mikakati ya kuunga mkono ushiriki wa aina mbalimbali; na vi) Do No Harm inatumika.
Upatikanaji	ICSC lazima iweze kufikiwa na vijana wote waliohatarini. Fikiria Muda, eneo, nafasi, lugha, umbali wa usafiri, urefu wa vikao, na gharama kwa washiriki. Inategemea kanuni za Uunganishi-mbali: i) utambulisho si 'neutral'; ii) haki zinahimizwa; iii) utofauti wa ushiriki ni muhimu; iv) ukosefu wa usawa wa nguvu unapaswa kushughulikiwa.
Usalama	Zingatia usalama wa vijana ndani ya ICSC (kati ya wenzao na wale wanaobeba majukumu) na nje yake — kwa mfano hatari za mwiba kutoka kwa wazazi au kulengwa na wanajamii. Inategemea kanuni za Uunganishi-mbali: i) utambulisho si 'neutral'; ii) ni mabadilika; iii) haki zinahimizwa; iv) mabadiliko chanya yanapaswa kuhamasishwa; v) utofauti wa maarifa ni muhimu; vi) kutafakari binafsi ni muhimu; vii) Do No Harm inatumika.
Mienendo ya Nguvu	ICSC hutambua na kushughulikia mienendo ya nguvu ya rasmi na isiyo rasmi — za usawa (miongoni mwa vijana) na za wima (kati ya vijana na wale wanaobeba majukumu). Inategemea kanuni za Uunganishi-mbali: i) utambulisho ni yanayobadilika; ii) haki zinahimizwa; iii) mabadiliko chanya yanapaswa kuhamasishwa; iv) utofauti wa ushiriki ni muhimu; v) ukosefu wa usawa wa nguvu unapaswa kushughulikiwa; vi) kutafakari binafsi ni muhimu; vii) Do No Harm inatumika.
Ushahidi wa Uunganishi-mbali	Dhana ya uunganishi-mbali inaonyesha jinsi utambulisho mbalimbali unavyoingiliana na nguvu na mifumo. ICSC inatumia takwimu zilizogawanywa kwa makundi ili kuweka kipaumbele kwa vijana wanaokabiliwa na ukosefu wa usawa unaoingiliana. Inategemea kanuni za Uunganishi-mbali: i) utambulisho huingiliana kuunda uzoefu tofauti; ii) haki zinahimizwa; iii) maarifa mbalimbali ni muhimu.
Za mabadiliko/Zinazozingatia Haki	ICSC inachukua mfumo wa AAAQ kukuza haki na kuwawezesha watu kupitia uhamasishaji wa haki. Vijana hushirikiana kuendesha nafasi ili kuwawajibisha wale wanaobeba majukumu. Inashughulikia ukosefu wa usawa kwa kubadilisha miundo — kubadili desturi zenye madhara, kujenga muungano, na kutetea ugawaji wa rasilimali na nguvu kwa haki zaidi kwa vijana waliohatarini na SRHR yao. Inategemea kanuni za Uunganishi-mbali: (i) utambulisho umetengenezwa kijamii; (ii) haki zinahimizwa; (iii) sababu za kimuundo ndizo zinazochochea matatizo; (iv) mabadiliko chanya yanalengwa; (v) ushiriki wa aina mbalimbali ni muhimu; (vi) ukosefu wa usawa wa nguvu unapaswa kushughulikiwa.

KIAMBATISHO 2: MWONGOZO WA KUSHUGHULIKIA TAKWIMU ZA ICSC KWA NJIA YA UUNGANISHI-MBALI

Kanuni za mbinu inayotegemea haki za binadamu kwa takwimu (ikijumuisha ukusanyaji na ugawaji wa takwimu)	
Kanuni	**Maana kwa ICSC**
Ushiriki	Ushiriki wa wadau husika, hasa wale walioachwa pembeni zaidi (yaani, vijana waliohatarini wanaoshiriki katika ICSC), katika shughuli za ukusanyaji wa takwimu, ikiwemo upangaji, usambazaji, na uchambuzi. (Angalia pia kujijitambulisha binafsi)
Ugawaji wa takwimu	Huiwezesha kulinganisha kati ya makundi ili kufichua ukosefu wa usawa. Gawanya takwimu kwa sifa kuu za haki za binadamu: jinsia, umri, kabila, hali ya uhamiaji/utawanywa ndani, ulemavu, dini, hali ya ndoa, mapato, mwelekeo wa kingono, na utambulisho wa kijinsia. Ukusanyaji wa takwimu kuhusu makundi hasa yaliyo hatarini, yaliyotengwa, au "yasiyoonekana kisheria" lazima ufanywe kwa ushirikiano wa karibu na vijana waliyoathiriwa au CSOs zao ili kupunguza hatari.
Kujijitambulisha binafsi	Ukusanyaji wa data lazima ufuate kanuni ya haki za binadamu ya kutofanya madhara (Do No Harm). Sifa binafsi zinapaswa kutolewa kwa hiari na kuruhusu majibu huru na utambulisho mchanganyiko/mwingi. Sifa nyeti (mfano, dini, mwelekeo wa kingono, utambulisho wa kijinsia, kabila—hasa pale utambuzi wa kisheria ukikosekana au hatari ya mateso ikiwa juu) zinapaswa kurekodiwa kupitia kujijitambulisha binafsi kwa vijana.
Uwazi	Metadata (inayoelezea data) na paradata (kuhusu jinsi data zilivyokusanywa) zinapaswa kupatikana na kustandadishwa kwa wakusanyaji na vyombo, pale inapofaa, ili kuboresha upatikanaji, tafsiri, na uaminifu.
Faragha	Linganisha faragha na ulinzi wa siri na upatikanaji wa taarifa. Usichapishe maelezo yanayowatambua watu au sifa binafsi wakati wa kusambaza takwimu. ICSC imejitolea kufuata GDPR.
Uwajibikaji	Wakusanyaji wa takwimu wanawajibika kuhifadhi haki za binadamu katika uingiliaji wao wa ICSC, na takwimu zinapaswa kutumika kuwawajibisha wale wanaobeba majukumu kuhusu masuala ya SRHR.

KIAMBATISHO 3: MAKADIRIO YA GHARAMA ZA MCHAKATO WA ICSC

Hatua za ICSC	Shughuli	Gharama ya Kitengo(KES)	Mara	Jumla ya Gharama(KES)
Maandalizi	KII — Urejeshaji wa gharama za usafiri	500 700 200	1 (40 pax) 1 (60 pax)	20,000 54,000
Uhamasishaji wa Haki	Urejeshaji wa gharama za usafiri; Vinywaji na vitafunwa	700 200	1 (60 pax)	54,000
Tathmini ya Vijana	Urejeshaji wa gharama za usafiri; Vinywaji na vitafunwa	700 200	1 (30 pax)	27,000
Tathmini Binafsi ya Mtoa Huduma	Urejeshaji wa gharama za usafiri; Vinywaji na vitafunwa	700 200	1 (30 pax)	27,000
Mkutano wa Maingiliano	Urejeshaji wa gharama za usafiri; Vinywaji na vitafunwa	700 200	1 (30pax)	27,000
Ufuatiliaji na Hatua za Utetezi	Urejeshaji wa gharama za usafiri; Vinywaji na vitafunwa			20,000
Kufunga na Hatua Zinazofuata				

KIAMBATISHO 4: UCHAMBUZI WA MTI WA TATIZO

ATHARI	
Kifo ↑ Kuongezeka kwa magonjwa kama HIV/AIDs/STIs na saratani ↑ Ukosefu wa taarifa kuhusu SRHR ↑ Kupungua kwa idadi ya vijana wanaotafuta huduma za SRHR ↑ Vijana wanakwepa kwenda kituo kupata huduma za SRH ↑	
TATIZO	Ukosefu wa eneo-rafiki kwa vijana
SABABU	
Hawazingatii vijana wanapojenga kituo ↓ Haijajumuishwa katika mpango wao wa utekelezaji ↓ Kwa sababu ni ya kijamii, hawazingatii ↓ Kuna NGOs chache; wahudumu wa afya na ofisi za serikali hazivutii kwa ajili ya eneo rafiki kwa vijana ↓ Ukosefu wa ufadhili wa kutosha katika kituo ↓ Kutokupa kipaumbele eneo rafiki kwa vijana ↓ Bajeti ndogo ya afya	

KIAMBATISHO 5A: ZANA MBADALA YA UCHAMBUZI WA NGUVU – ZANA YA POWER FLOWER

Malengo ya Kikao	Mwisho wa kikao, wasimamizi wanapaswa kuwawezesha washiriki kuchambua wadau wa SRH na kutathmini ushawishi na maslahi ya kila mdau.
Mchakato	**Hatua 1.** Tambua kundi linaloathirika na ukiukwaji maalum wa haki Tumia uchambuzi wa nguvu kubaini makundi yaliyoathiriwa zaidi. Lenga makundi ya intersectional yenye tabaka za utambulisho na rekebisha uchambuzi kwa vizingiti vya kila kundi. **Hatua 2**. Tambua nani ana nguvu Orodhesha wadau wakuu wanaohusika na SRHR kwa mfano kwa vijana wanawake wanaojishughulisha na biashara ya ngono: mkurugenzi wa kliniki, afisa afya wa wilaya, wazazi, viongozi wa dini. **Hatua 3.** Panga aina za nguvu Juu ya: Uwezo wa kufanya maamuzi yanayoathiri wengine. Kwa: Uwezo wa kuchukua hatua na kuleta mabadiliko. Pamoja na: Nguvu za pamoja kupitia ushirikiano. **Hatua 4.** Chambua mitazamo na majibu Rekodi msimamo wa kila mdau kuhusu kundi. Mifano: • Mkurugenzi wa kliniki: "Wanafanya dhambi." • Afisa afya wa wilaya: "Hakuna utekelezaji wa haki za wafanyakazi wa biashara ya ngono." • Wazazi: "Watoto hawapaswi kupewa kondomu." • Kanisa/mchungaji: "Ngono nje ya ndoa ni dhambi." **Hatua 5.** Tambua viwango vya hatari Pima hatari ambayo kila mdau anaweza kuleta kwa vijana walio hatarini (**kijani** = chini, **machungwa** = wastani, **nyekundu** = juu). Eleza hatari maalum pale inavyowezekana (mfano: kukataliwa huduma, kutengwa kijamii, kutambulika kisheria, vurugu). **Hatua 6.** Tengeneza vishawishi na mikakati ya kupunguza hatari Pendekeza hatua za kupunguza hatari na kubadilisha mitazamo, zikiongozwa na mbinu bora za usalama na ulinzi. Mifano: • Jenga muungano na makundi yenye mitazamo inayofanana. • Fanya mafunzo kuwafundisha wadau kuhusu SRHR. • Endesha kampeni za uhamasishaji na utetezi kupunguza stigma. • Shirikiana na NGO za ndani/kimataifa kwa msaada na rasilimali.
Viingizo na rasilimali	Karatasi kubwa za kuchorea au karatasi za flipchart, Alama za kuchora (nyekundu, machungwa, kijani), Violezo vya Power Flower vilivyochapishwa awali (na huduma katikati), Sticky notes au karatasi ndogo za maoni za washiriki,Tepi au gundi za kushikilia, Kalamu/penseli kwa washiriki Hiari: projector na skrini kwa kuonyesha maagizo kwa njia ya kidijitali.
Muda	Dakika 90
Vidokezo kwa wasimamizi	**1. Utangulizi (dakika 5)** Wakaribisha washiriki, eleza madhumuni na malengo ya kikao, na toa muhtasari wa ajenda na muda.

	2. Muhtasari wa Power Flower (dakika 5) Onyesha mchoro wa mfano na eleza vipengele: katikati = huduma; petali = utambulisho. Eleza mfumo wa rangi: **nyekundu** = ubaguzi mkubwa, **machungwa** = wastani, **kijani** = hakuna. **3. Kutambua utambulisho (dakika 10)** Fanya uburudisho wa mawazo kuhusu utambulisho unaoingiliana na huduma; rekodi kwenye ubao/flipchart. Sambaza kiolezo cha Power Flower, alama, sticky notes, na kalamu. **4. Kukamilisha Power Flower (dakika 15)** Washiriki wajaze michoro yao: andika utambulisho kwenye petali, piga rangi kila petali, na ongeza maelezo mafupi au mifano kwenye sticky notes. Toa msaada kwa washiriki wenye ulemavu (mfano: kusaidia kuchagua rangi au kusoma/kuandika). **5. Majadiliano ya vikundi vidogo (dakika 20)** Tengeneza makundi ya watu 4–6; linganisha Power Flower za kila mtu na andika mfanano, tofauti, na mifano ya maisha. Kila kundi liunganishe matokeo yao katika Power Flower moja ya kundi. **6. Uwasilishaji wa makundi (dakika 15)** Makundi yatoa mchoro uliounganishwa, mifumo kuu, na maarifa muhimu kwa tafsiri ya plenum. **7. Kupitia na kutafakari (dakika 15)** Tafakari yale yaliyopatikana: kile zoezi lililofichua kuhusu huduma na ubaguzi, jinsi uainishaji wa rangi ulivyosaidia, na hatua zinazoweza kuchukuliwa. Hamasisha washiriki kushiriki hisia zao na mawazo ya ufuatiliaji wa haraka. **8. Hitimisho na hatua zinazofuata (dakika 5)** Fupisha mambo muhimu, eleza jinsi matokeo yatakavyotumiwa, orodhesha hatua za ufuatiliaji, na washukuru washiriki. **Vidokezo kwa Mwezeshaji:** •Tengeneza nafasi salama na jumuishi; kuwa mwangalifu unapotokana na mijadala kuhusu ubaguzi. •Toa msaada na chaguzi za rufaa kwa washiriki walioathirika na mjadala. •Fikiria kuwa na mwezeshaji mwenza ili kusimamia kazi za vikundi na kutoa msaada wa ziada. Heshimu muda, himiza kushiriki kwa heshima, na hakikisha uzoefu wa makundi madogo au uliokosekana unaandikwa na kuhifadhiwa.
Vifaa vya Marejeleo	Ripoti ya uchambuzi wa tatizo, Ripoti ya SEGA

ANNEX 5B: THE POWER FLOWER TOOL

Aina za Ubaguzi / Ukiukwaji wa Haki zinazoshughulikiwa:
Upatikanaji wa mpango wa uzazi kwa vijana wanawake wanaojishughulisha na biashara ya ngono

Nani ana nguvu juu ya huduma/SRHR?	**Aina za Nguvu**			**Mitazamo / Majibu kwa vijana waliohatarini**	**Kiwango cha hatari kwa vijana waliohatarini**			**Kupunguza hatari / Vichocheo vya mabadiliko (tumia miongozo ya usalama na ulinzi ya Uwajibikaji wa Kijamii))**
- Mkurugenzi wa kliniki	Juu ya	Kwa	Pamoja na		Chini (mwenzi)	Wastani (ushawishi)	Juu (mpinzani)	
- Afisa afya wa wilaya	✓			Waliambiwa wanafanya dhambi			Anawaita polisi dhidi ya mfanyakazi wa ngono	
- Wazazi				Hakuna utekelezaji wa haki za wafanyakazi wa ngono.	✓			
- Kiongozi wa dini				Watoto hawapaswi kupewa kondomu.		✓		
Nani ana nguvu juu ya huduma/SRHR?				Ngono nje ya ndoa ni dhambi.		✓		

KIAMBATISHO 6A: MATRIKI YA UCHAMBUZI WA SRHR; MFANO KUTOKA CHONGWE, ZAMBIA

Kundi (kutoka sehemu ya SEGA ya ICA	Matatizo makuu yanayokumbana nayo (kutoka sehemu ya uchambuzi wa matatizo ya ICA)	Haki muhimu zaidi	Mifumo/Ngazi (kutoka sehemu ya wadau, miundo, na vigezo vya ICA)				
			Kimataifa (UN)	Barani (AU)	Kitaifa	Ngazi za chini ya Kitaifa	Ngazi ya eneo/mahali
Watu wenye ulemavu	-Upatikanaji mdogo wa huduma kutokana na vizingiti vya mawasiliano -Hawatambuliki na wenzao, wale wanaowalea, na watoa huduma	Upatikanaji kwa wote wa SRHR na ulinzi dhidi ya ubaguzi, usawa na ujumuishaji	Konvensheni kuhusu haki za watu wenye ulemavu (CRPD) 2010 SDG 3: kuhakikisha maisha yenye afya na kukuza ustawi kwa wote katika umri wote. Konvensheni ya Kimataifa ya Kuondoa Aina Zote za Ubaguzi wa Kabila (ICEARD) 1972 SDG 5: kufanikisha usawa wa kijinsia na kuwawezesha wanawake na wasichana wote	Tamko la Ouagadougou kuhusu huduma ya msingi ya afya na mifumo ya afya barani Afrika (ODPHCHSA) 2008 Karta ya Afrika ya Haki za Binadamu na za Watu (ACHPR) 1984	1. Disability Act, 2012 2. Pregnancy Termination Act, 1972 (rev. 1984) 3. Gender Equity Act No. 22 4. National Youth Policy, 2015 5. National Health Policy, 2012 6. National Reproductive Health Policy, 2017–2021 7. National Social Protection, 2014–2018 8. National Assembly of Zambia — Sexual Reproductive Health Rights, HIV/AIDS & Governance Phase II, 2019–2022	Mipango ya wilaya ya kuendeleza haki za Watu Wenye Ulemavu	Taratibu/kanuni za vituo vya afya, memorandum, na katiba za huduma kuhusu huduma kwa PWD Katiba ya Wateja ya Kituo cha Afya cha Vijijini Chongwe

KIAMBATISHO 6B: MATRIKI YA UCHAMBUZI WA HAKI ZA SRHR: MFANO KUTOKA UGANDA

Utangulizi

Sexual health (WHO): "hali ya ustawi wa kimwili, kihisia, kiakili na kijamii kuhusiana na maisha ya ngono."

Reproductive health (ICPD): inahusu uwezo wa kuzaa na uhuru wa kufanya maamuzi ya kutegemea taarifa, kwa hiari na kwa uwajibikaji; inajumuisha upatikanaji wa taarifa, bidhaa, miundombinu, na huduma zinazohitajika kuunga mkono maamuzi hayo.

Jedwali 1: Mifumo ya SRHR Muhimu katika ngazi mbalimbali

Haki	Kitaifa	Kanda	Kimataifa
1. Haki ya Maisha Kulinda wanawake dhidi ya hatari zinazohusiana na ujauzito, jinsia, au ukosefu wa upatikanaji wa taarifa na huduma za afya, na kuhakikisha haki ya kuwa na maisha ya ngono salama na yanayowaridhisha.	Katiba ya Uganda (1995, iliyorekebishwa) inakataza kuondolewa kwa maisha kwa njia isiyo halali, ikijumuisha hata watoto wasiozaliwa, na inakataza ubaguzi kutokana na jinsia, kuzaliwa, dini, hadhi ya kijamii au kiuchumi, au ulemavu. Pia inahakikisha upatikanaji wa taarifa, elimu, na haki ya afya	Itifaki ya Karta ya Afrika ya Haki za Binadamu na za Watu kuhusu Haki za Wanawake barani Afrika (Maputo Protocol) Ibara 14: Afya na Haki za Uzazi 1. Nchi Wanachama zinapaswa kuhakikisha kuwa haki ya afya ya wanawake, ikijumuisha afya ya ngono na uzazi, inaheshimiwa na kuhimiziwa. Hii inajumuisha: a) haki ya kudhibiti uzazi wao; b) haki ya kuamua ikiwa, lini, na watoto wangapi watakuwa nao, na jinsi ya kupanga umbali wao; c) haki ya kuchagua njia yoyote ya uzazi wa mpango; d) haki ya ulinzi dhidi ya maambukizi ya zinaa, ikiwemo HIV/AIDS;	Haki ya afya ya ngono na uzazi inajumuisha uhuru na haki za kupata. Uhuru: uwezo wa kufanya maamuzi kwa hiari na kwa uwajibikaji kuhusu mwili wako na SRH bila vurugu, kulazimishwa, au ubaguzi. Haki za kupata: upatikanaji bila vikwazo wa vituo vya afya, bidhaa, huduma, na taarifa zinazohitajika kutimizwa SRH chini ya Ibara 12 ya Mkataba (UN CESCR, General Comment No. 22, 2016).

		e) haki ya kufahamishwa kuhusu hali yake ya kiafya na ya mwenzi wake kwa kufuata viwango vya kimataifa; f) haki ya elimu kuhusu upangaji wa familia.	

Jedwali 2: Viwango vya Huduma za SRH katika Vituo

	Kiwango cha pembejeo	Kiwango			
		Upatikanaji (bidhaa, huduma na wahudumu)	**Ufikikiaji (kimwili, kwa gharama nafuu, taarifa)**	**Inayokubalika (inayoheshimu tamaduni na nyeti kwa jinsia, umri, ulemavu, utofauti wa kingono na mzunguko wa maisha)**	**Ubora (zinazostahili kisayansi na kiafya, na zilizosasishwa)**
1	Ushauri (ngono na jinsia; uhusiano)				
2	Uzazi wa mpango (ushauri, vidonge vya uzazi wa mpango vya mdomo, kondomu, sindano za uzazi wa mpango, angalau njia moja ya uzazi wa mpango ya muda mrefu na inayoweza kugeuzwa, kifaa cha ndani ya tumbo la uzazi(IUD) au implants; angalau njia moja ya uzazi wa dharura — ya vidonge au IUD)				
3	Huduma salama za utoaji mimba (utoaji mimba wa upasuaji uliosababishwa, utoaji mimba wa dawa uliosababishwa, na ufuatiliaji wa vipimo vya maabara; kondomu; matibabu ya utoaji mimba usio kamili; ushauri kabla na baada ya utoaji mimba)				
4	HIV (ushauri kabla na baada ya mtihani; mtihani wa maabara wa hali ya sero ya HIV au kupima hatua za ugonjwa; matibabu)				
5	Ginekolojia (mwongozo wa uchunguzi wa pelvic kwa wateja wenye dalili; mwongozo wa uchunguzi wa matiti; pap smear au njia nyingine ya uchunguzi wa shingo ya kizazi)				
6	Huduma za kabla na baada ya kujifungua (uthibitisho wa ujauzito; huduma muhimu za ujauzito; huduma muhimu baada ya kujifungua)				
7	Vurugu za kingono na za kijinsia (SGBV) (uchunguzi wa SGBV; taratibu za rufaa kwa huduma za kliniki, kisaikolojia na za ulinzi)				
8	Huduma za rufaa (pamoja na zile nje ya sekta ya afya, kama huduma za kisheria na huduma za kijamii)				

Chanzo: Miongozo ya Kitaifa ya Sera na Viwango vya Huduma kwa Afya ya Ngono na Uzazi, 2006

KIAMBATISHO 7A: MFANO WA MATRIKI YA ALAMA KUTOKA UGANDA

Tatizo	Kiashiria/Matarajio	Kipimo (☺ au 😐 au ☹) au Alama (1 – mbaya sana; 2 – mbaya; 3 – wastani/sawa; 4 – nzuri/inaridhisha; 5 – kuridhisha sana)	Sababu za Alama
Uhaba wa dawa za upangaji uzazi, za matibabu ya UTI na STIs, na ARVs	Upatikanaji wa dawa za kutosha za kutibu magonjwa mbalimbali	3 au wastani	Panadol na huduma za ART kwa kawaida hupatikana; dawa za kutibu STI hupatikana kwa vipindi; kondomu hazipatikani kabisa.
Uhaba wa wahudumu wa afya	Wahudumu wa afya zaidi	1 au mbaya sana	Kuna mfanyakazi mmoja tu anayehudumia wodi ya uzazi; kona ya vijana ina mtoa huduma mmoja; baadhi ya wafanyakazi wakati mwingine wako lakini hawafanyi kazi.
Usafi duni katika chumba cha kujifungua	- Mazingira ya usafi na taratibu sahihi katika chumba cha kujifungua	2 au mbaya au duni	Wakati mwanamke anapotumia kaveera wakati wa ukaguzi kitandani, kaveera hiyo inaondolewa na mwanamke anayefuata anachunguzwa kwenye kitanda hicho bila kusafishwa, na hivyo kuweka wagonjwa katika hatari ya maambukizo ya ziada.

KIAMBATISHO 7B: MATRIKI YA UPIMAJI WA MASUALA YA VIJANA (ETHIOPIA)

S/no	Masuala	Kiashiria au Matarajio	Kipimo (☺ au 😐 au ☹) au Alama (1 – mbaya sana; 2 – mbaya; 3 – wastani/sawa; 4 – nzuri/inaridhisha; 5 – kuridhisha sana)	Sababu za Alama
1	Pengo katika huduma ya chumba cha kadi na maadili ya watoa huduma	- *Kuwa na Huduma ya Chumba cha Kadi iliyoboreshwa*	1	Watoa huduma wa Huduma ya Chumba cha Kadi wana mapengo katika maadili.
2	Pengo katika kuheshimu saa za kazi, hasa ndani/na nje ya Muda	- Kutumia saa za kazi ipasavyo	3	Mara nyingine hawafuati mtiririko wa kazi.
3	Uhaba wa vifaa	- Kuwa na vifaa vya kutosha	1	Kuna pengo katika kuheshimu saa za kazi.
4	Uhaba wa wahudumu wa afya waliohitimu	- Kuwa na wahudumu wa afya waliohitimu wa kutosha	1	Hata ikiwa kuna usimamizi mbaya wa Muda, tunapata huduma; baadhi ya wafanyakazi wako kwa Muda na wengine hawapo.
5	Uwajibikaji wa watoa huduma unatofautia na; baadhi yao ni wazembe	- Kuwa na watoa huduma waliojitolea	2	Dawa zilizoorodheshwa mara nyingi hazipatikani, na hivyo kuwalazimu watu kununua kwa gharama kubwa kwa sekta binafsi.
6	Huduma ya Afya kwa vijana wazima haipatikani wikendi	- Kuwa na huduma masaa 24 kwa siku, siku 7 kwa wiki	3	Kondomu mara nyingi hazipatikani; wagonjwa hupelekwa maabara binafsi.

KIAMBATISHO 8: MIFANO YA UPANGAJI KWA JOZI

Vijana walitambua masuala kumi: ubaguzi, vizingiti vya mawasiliano, kutiliwa stigma, rasilimali zisizotosha, uhaba wa watumishi na ukosefu wa watafsiri wa KSL, huduma duni, taarifa zisizotosha, ukosefu wa faragha/siri, watoa huduma wasiopendeza, na umbali mrefu hadi vituo.

Upangaji kwa jozi uliweka kipaumbele kwa masuala matano kwa ajili ya upimaji: watoa huduma wasiopendeza; huduma duni; ukosefu wa faragha/siri; rasilimali za tiba zisizotosha; na uhaba wa watumishi/ukosefu wa watafsiri wa KSL.

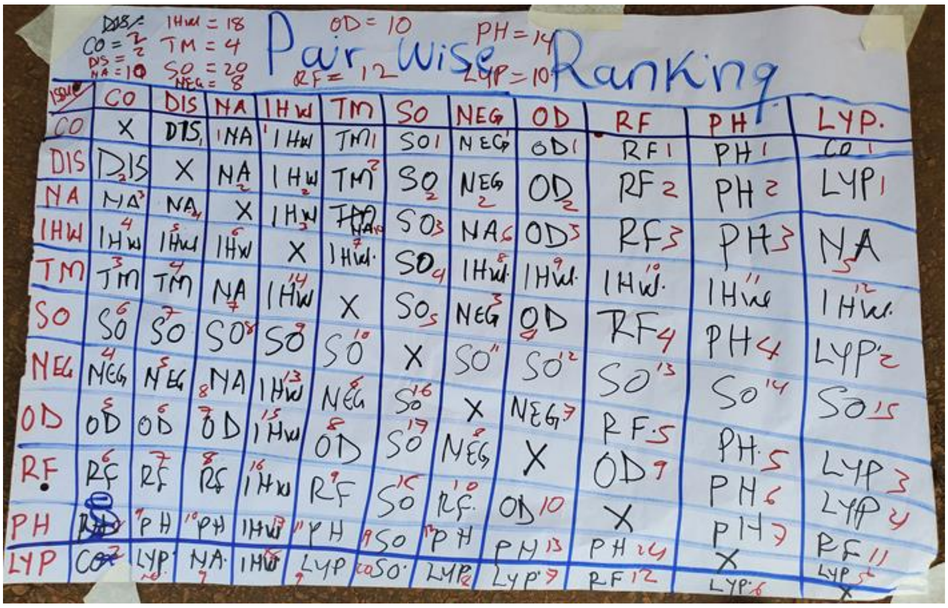

Ufafanuzi wa vifupisho:

CO - Ukosefu wa usiri/faragha kutoka kwa wahudumu wa afya
Dis - Hakuna ufuatiliaji wa wagonjwa
NA - Mitazamo hasi ya wahudumu wa afya dhidi ya vijana
IHW - Uhaba wa wahudumu wa afya
TM - Usimamizi mbaya wa Muda na wahudumu wa afya
SO - Uhaba wa dawa (drug stockouts)
Neg - Uzembe katika kutekeleza wajibu

OD - Siku za operesheni zisizofaa
RF - Kuomba fedha kutoka kwa vijana wanaotafuta huduma
PH - Usafi duni katika chumba cha kujifungua
LYP - Ukosefu wa wenzao wa vijana katika kona ya vijana
Masuala 5 yaliyopewa kipaumbele kwa ajili ya upimaji: uhaba wa dawa, uhaba wa wahudumu wa afya, usafi duni katika chumba cha kujifungua, kuombwa fedha kwa vijana wanaotafuta huduma, mitazamo hasi ya wahudumu wa afya dhidi ya vijana wanaotafuta huduma.

KIAMBATISHO 9: MFANO WA MPANGO WA UTENDAJI ULIOFANYWA KATIKA MKUTANO WA MAINGILIANO

Tatizo	Kiashiria	Hatua za kuchukuliwa	Hatua za kuchukuliwa	Ratiba	Mtu anayehusika (aliyepewa dhamana kuhakikisha hatua inafanyika)	Rasilimali (zinazopatikana ndani ya jamii za kutekeleza hatua)	Mtu wa ufuatiliaji (aliyechaguliwa kutoka JMC)

KIAMBATISHO 10: KIOLEZO CHA RIPOTI KWA MWEZESHAJI

Lengo kuu	Maelezo
Shughuli ya ICSC:	Ujenzi wa Uelewa wa Haki kwa vijana waliotengwa
Tarehe ya tukio:	10/10/2023
Lengo kuu la tukio:	Lengo kuu: Kuongeza uelewa na kuwaelimisha vijana waliotengwa kuhusu SRHR yao.
Matokeo muhimu kutoka tukio:	• Kuongezeka kwa uelewa wa SRHR na ufahamu wazi zaidi wa haki hizi. • Kuongezeka kwa maarifa kuhusu huduma za SRHR zinazopatikana, njia za upatikanaji, na haki zinazohusiana nazo. • Kupungua kwa stigma na ubaguzi kuhusu SRHR, na kukuza jamii jumuishi zaidi. • Vijana waliotengwa watakuwa na uwezekano mkubwa wa kutetea haki zao na kupata huduma bora za SRHR. • Ushuhuda na maoni ya jamii yameandikwa kwa ajili ya uchambuzi na kuongoza hatua zinazofuata za ICSC.
Hatua katika Mchakato wa ICSC:	2
Idadi ya washiriki waliohudhuria tukio:	M: 15; F: 18; PWD: 4 Miaka: (19 – 24): 15; (25 – 35): 18
Majina ya wasimamizi/mwezeshaji::	Fidelis
Eneo/Mahali::	Amphitheatre iliyoko Greenpark, Wote town, Makueni County

Hatua zinazofuata:	• Chambua data zilizokusanywa kutathmini uelewa, maarifa, na mitazamo ya vijana waliotengwa kuhusu SRHR. • Sanya maoni ya washiriki ili kuarifu upangaji wa awamu inayofuata. • Hamasisha rasilimali ili kuendeleza ICSC na mipango inayohusiana. • Andika na ripoti shughuli, maendeleo, na matokeo kwa ajili ya uwazi na uwajibikaji.
Ripoti imetumwa kwa	Charles VSO
Tarehe ya kuwasilishwa kwa ripoti:	21/10/2023

Kumbuka: Wakati wa kuripoti hatua kutoka Moduli 4–6, mwezeshaji **lazima apige picha za karatasi za alama na kuziambatisha** kwenye ripoti ya ukurasa mmoja.

KIAMBATISHO 11: RATIBA YA ICSC TRAINERS OF TRAINEES

Muda	Kikao	Yaliyomo	Mbinu	Wajibu
Siku ya Kwanza				
09:00 – 09:30	**Uwekaji wa Ajenda**	Utangulizi wa jumla na kukaribisha Matarajio ya washiriki Malengo ya mafunzo	Kikao Kuu (Plenary)	VSO
09:30 – 10:40	**Uunganishi-Mbali (Uunganishi-mbali)**	Kuelewa dhana ya mlinganyo wa vigezo /Uunganishi mbali	Slaidi za PPT kuhusu dhana ya mlinganyo wa vigezo	Loretta
10:40 – 11:00	**Mapumziko ya Afya**			
11:00 – 13:00	**Utangulizi wa mwongozo wa ICSC**	Mwongozo wa ICSC — Jedwali la Yaliyomo Muktadha na kusudi la Mwongozo Vipengele vikuu: vifupisho, ufafanuzi, na dhana kuu Muundo wa kutekeleza Mwongozo Muhtasari wa hatua za ICSC	Vifuatisho/handouts kutoka Mwongozo Kikao Kuu (Plenary) Slaidi za PPT kuhusu muundo na hatua katika Mwongozo wa ICSC	Edgar
13:00 – 14:00	**Mapumziko ya Chamcha**			
14:00 – 16:00	**Hatua ya Kwanza: Maandalizi ya ICSC**	Mti wa Tatizo/Suluhisho SEGA Uchambuzi wa Wadau na Nguvu Uchambuzi wa Usalama na Ulinzi Uhamasishaji wa Wadau Muhimu na Maandalizi kwa Awamu ya Ukusanyaji wa Takwimu	Vifuatisho kutoka Mwongozo Flipcharts na sticky notes Muhtasari wa slaidi za PPT wa matokeo ya Hatua ya Kwanza ya CSC	Judith
Siku ya Pili				
09:00 – 09:30	**Muhtasari**	**Mafunzo yaliyopatikana na marekebisho ya mweleko kutoka siku iliyopita**		**Wote**
09:30 – 10:40	**Muktadha wa Hatua ya Kwanza: Muktadha wa SRHR nchini Uganda**	Muhtasari wa sekta ya afya ya Uganda na changamoto za subsekta ya SRH. Tambua nani wameachwa pembeni—nani, wapi, na kwa nini. Chora ramani ya miundo ya uamuzi na utekelezaji wa SRH, wahusika, vigezo vinavyoathiri, na vichocheo vya wahusika.	Slaidi za PPT kuhusu SEGA na PEA ya SRH nchini Uganda Kikao Kuu cha Maswali na Majibu (Plenary)	Washauri

		Taja changamoto na fursa za kutumia data iliyotokana na wananchi, lobby, na utetezi ili kuathiri uamuzi na utekelezaji wa SRH.		
10:40-11:00	**Mapumziko ya Afya**			
11:00-13:00	**Hatua ya Pili: Uhamasishaji wa Haki**	Kujenga Uelewa wa Haki	Vifuatisho kutoka Mwongozo Flipcharts na sticky notes Slaidi za PPT kuhusu Uelewa wa Haki	Gilbert
13:00 – 14:00	**Mapumziko ya Chamcha**			
14:00-1600	**Hatua ya Tatu: Tathmini ya Huduma na Vijana Waliotengwa**	Uundaji wa masuala Upimaji wa masuala na utengenezaji wa karatasi/fomu ya tathmini ya jamii Waigizaji	Vifuatisho vya Mwongozo Flipcharts na sticky notes Slaidi za PPT kuhusu Mchakato wa Tathmini ya Jamii	Gilbert
Siku ya Tatu				
09:00 – 09:30	**Muhtasari**	**Mafunzo yaliyopatikana na marekebisho ya mwelekeo kutoka siku iliyopita**		**Wote**
09:30-10:40	**Hatua ya Nne: Tathmini Binafsi ya wabeba majukumu**	Uundaji wa masuala Upimaji wa masuala na utengenezaji wa karatasi/fomu ya tathmini ya jamii Waigizaji	Vifuatisho vya Mwongozo Flipcharts na sticky notes Slaidi za PPT kuhusu Tathmini Binafsi ya Wale Wanaobeba Majukumu	Gilbert
10:40-11:00	**Mapumziko ya Afya**			
09:30-10:40	**Hatua Tano na Sita: Mkutano wa Maingiliano na Mpango wa Pamoja wa Hatua na Ufuatiliaji**	Maandalizi ya Mkutano wa Maingiliano Usimamizi wa Mkutano wa Maingiliano Matokeo ya Mkutano wa Maingiliano Hatua Muhimu Kamati ya Pamoja ya Ufuatiliaji Mahusiano na shughuli za kushawishi sera na utetezi	Vifuatisho vya Mwongozo Flipcharts na sticky notes Slaidi za PPT kuhusu Mkutano wa Maingiliano na Hatua za Ufuatiliaji	Gilbert
13:00 – 14:00	**Mapumziko ya chamcha**			
14:00-16:00	**Matumizi ya Kivitendo**	Kadi ya Alama ya Jamii ya Uunganishi-mbali kwa vitendo	Kazi ya matembezi katika kituo cha afya cha mtaa	Wote
Siku ya Nne				
09:00 – 09:30	**Mapitio ya mazoezi ya vitendo ya ICSC**	Fanya Na Usifanye — Zilizojifunzwa kutoka kwenye jaribio la ICSC katika kituo cha afya	Vifuatisho vya Mwongozo Flip charts na sticky notes	Wote
09:30-10:40	**Usimamizi wa Takwimu za ICSC**	Njia za kusimamia takwimu za ICSC	Slaidi za PPT kuhusu uchambuzi na usimamizi wa data za ICSC	Wote
10:40-11:00	**Mapumziko ya Afya**			
11:00 – 13:00	**Hatua Zinazofuata na Kufunga**	Kumaliza mipango ya utekelezaji matembezini. Maneno ya kufunga	Uwasilishaji katika Kikao Kuu	Wote

KIAMBATISHO 12: MWONGOZO WA MAHOJIANO YA BAADA YA MKUTANO

Viongozo vya mahojiano vitakavyotumika kukusanya maoni kutoka kwa wasimamizi wa jamii, wale wanaobeba majukumu na vijana waliohatarini mwishoni mwa Mchakato:

Mwongozo kwa wasimamizi wa jamii utakaotumika baada ya mkutano wa maingiliano. Rekodi na tengeneza transkripti.

1. Je, ulikuwa na uzoefu gani kwa ujumla wa zoezi hili?
2. Mara ngapi ulihitaji msaada kutoka kwa wakufunzi wakuu, na ulikuwa unahitaji msaada hasa lini?
3. Ni awamu gani ya ICSC ilikuwa ngumu zaidi kusimamia? Toa mifano na jinsi changamoto hizi zinaweza kuepukika.
4. Ni mafunzo gani au mbinu gani za ziada zingeweza kukusaidia?
5. Kulikuwa na nyakati zilizokufanya ujisikie wasiwasi au huru? Tafadhali toa mifano.
6. Ungependekeza maboresho gani kwa zana ya ICSC, na ni thamani gani inayoileta kwa SRHR ikilinganishwa na scorecards nyingine?

Pokea maoni kutoka kwa vijana waliohatarini mara moja baada ya tathmini ya Hatua 3; rekodi na tengeneza transkripti.

1. Kwa ujumla, una mtazamo gani kuhusu zoezi la ICSC?
2. Je, umewahi kupitia kitu kinachofanana hapo awali?
3. Je, ulikuwa huru kujieleza wakati wa kikao?
4. Je, ulikuwa salama? Nini kingeimarisha usalama wako?
5. Je, masuala yako yaliandikwa kama ulivyotaka? Ni masuala gani yalikuwa makuu kwako na ni suluhisho gani ulizopendekeza?
6. Nini kilichovutia au kilichoonekana maalum kuhusu zoezi hili?

Mwongozo kwa wale wanaobeba majukumu walioshiriki katika tathmini binafsi — kusanya mara moja, rekodi na tengeneza transkripti.

1. Kwa ujumla, una mtazamo gani kuhusu zoezi hili?
2. Je, umewahi kushiriki zoezi kama hili hapo awali? Linalinganishwaje?
3. Je, ulikuwa ufahamu wa masuala yaliyoibuliwa na vijana waliopungukiwa nguvu, na je, hatua yoyote ilichukuliwa?
4. Ni mitazamo mpya au umuhimu gani ambayo ICSC imeleta katika kazi yako?
5. Je, ungeunga mkono kurudia zoezi hili? Ikiwa ndiyo, mara ngapi?
6. Nini kinapaswa kuboreshwa ili kuongeza ufanisi wa zoezi?